

19^η Ετήσια Παγκόσμια Έρευνα για τους CEOs

Περίληψη των αποτελεσμάτων: Βασικά ευρήματα για την Κύπρο

Επαναπροσδιορίζοντας την επιχειρηματική επιτυχία

Πως οι CEOs ενεργούν σε έναν διαρκώς
μεταβαλλόμενο κόσμο

80

CEOs στην Κύπρο

85%

των CEOs είναι αισιόδοξοι για τις
προοπτικές αύξησης των εσόδων
τους μέσα στους επόμενους 12 μήνες

76%

των CEOs ανησυχούν για τη
γεωπολιτική αβεβαιότητα

Τα κύρια σημεία της τοπικής έρευνας

53%

των CEOs πιστεύουν ότι σήμερα υπάρχουν περισσότερες ευκαιρίες ανάπτυξης για την εταιρία τους σε σχέση με πριν από 3 χρόνια.

76%

ανησυχούν για τη γεωπολιτική αβεβαιότητα.

65%

ανησυχούν για τη δωροδοκία και διαφθορά.

Ηνωμένο Βασίλειο & Ρωσία

είναι οι 2 χώρες που οι CEOs θεωρούν πιο σημαντικές για την ανάπτυξη της εταιρίας τους.

55%

των CEOs αναφέρουν ότι το προσωπικό της εταιρίας τους αναμένεται να αυξηθεί τους επόμενους 12 μήνες.

49%

πιστεύουν ότι η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη θα παραμείνει στα ίδια επίπεδα, τους επόμενους 12 μήνες.

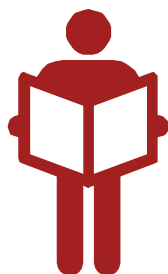
85%

είναι αισιόδοξοι για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων τους κατά τους επόμενους 12 μήνες.

95%

είναι αισιόδοξοι για την ανάπτυξη των εσόδων τους τα επόμενα 3 χρόνια.

1 στους 5

CEOs έχει αλλάξει τον επιχειρηματικό του σκοπό λαμβάνοντας υπόψη τον αντίκτυπο του στην κοινωνία.

75%

των CEOs θα προβούν σε κάποια πρωτοβουλία μείωσης κόστους μέσα στους επόμενους 12 μήνες.

Περιεχόμενα

Λίγα λόγια για την έρευνα

2

Ανάπτυξη σε μεταβαλλόμενο περιβάλλον

4

Ο ρόλος των Stakeholders

16

Αλλάζουμε: Τεχνολογία, καινοτομία και ταλέντο

24

Ανθρώπινο δυναμικό

28

Αποτίμηση της επιτυχίας

30

Συμπεράσματα

36

Θα θέλατε να μάθετε περισσότερα;

37

Συνέντευξη με τον κ. Κωνσταντίνο Πετρίδη,
Υφυπουργό παρά τω Προέδρω

40

Σημειώσεις:

Το άθροισμα κάποιων στοιχείων πιθανόν να μην ισούται με 100% λόγω της στρογγυλοποίησης των ποσοστών και του αποκλεισμού των απαντήσεων «δεν γνωρίζω / δεν απαντώ».

Η ομάδα της ευρωζώνης περιλαμβάνει την Αυστρία, το Βέλγιο, την Κύπρο, τη Φινλανδία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ελλάδα, την Ιταλία, τη Λετονία, την Ολλανδία, την Πορτογαλία, την Σλοβακία και την Ισπανία.

Εισαγωγή

Ευγένιος Χρ Ευγενίου

Διευθύνων Σύμβουλος, PwC Κύπρου

Η 5η κατά σειρά τοπική έρευνα της PwC για τους CEOs συμπίπτει χρονικά με θετικές εξελίξεις για την κυπριακή οικονομία. Η επιστροφή σε ανάπτυξη, η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Κύπρου, η αναμενόμενη έξοδος από το καθεστώς επιτήρησης, καθώς και η πρόοδος που καταγράφεται μέσα από διεθνείς εκθέσεις στον τομέα του επιχειρείν, επιβεβαιώνουν τη βελτίωση του οικονομικού κλίματος. Ο στόχος της βιώσιμης ανάπτυξης είναι σήμερα πιο απτός και ρεαλιστικός από ποτέ.

Οι εξελίξεις αυτές αντανakλούνται και μέσα από τη γενικότερη αισιοδοξία που χαρακτηρίζει τους 80 συνολικά Διευθύνοντες Συμβούλους από την Κύπρο οι οποίοι συμμετείχαν στη 19η Ετήσια Παγκόσμια Έρευνα της PwC για τους CEOs. Η έρευνα είχε συνολικό δείγμα 1,409 CEOs από 83 χώρες.

Όπως θα διαβάσετε στην έκθεση που κρατάτε στα χέρια σας, αν και οι Διευθύνοντες Σύμβουλοι στην Κύπρο συμμερίζονται την ανησυχία του συνόλου των CEOs σχετικά με τις προοπτικές της παγκόσμιας οικονομίας, η συντριπτική πλειοψηφία (ποσοστό 85%) παραμένουν αισιόδοξοι για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρείας τους κατά τους επόμενους 12 μήνες. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνει το θετικό κλίμα που επικρατεί στην τοπική επιχειρηματική κοινότητα ως αποτέλεσμα της προόδου που έχει επιτευχθεί στην οικονομία τον τελευταίο χρόνο.

Είναι γεγονός ότι αν και η οικονομία μας εισέρχεται σε μία νέα φάση, συνεχίζουμε να έχουμε δρόμο ακόμη μπροστά μας. Οφείλουμε λοιπόν να συνεχίσουμε την προσπάθεια με την ίδια διάθεση για να γίνουμε πιο ανταγωνιστικοί μέσα από δομικές αλλαγές και ένα ολοκληρωμένο πλάνο ανάπτυξης. Επιπλέον θα πρέπει να επικεντρωθούμε σε δράσεις κατά της γραφειοκρατίας και της πολυνομίας ώστε να παραμερίσουμε τα όποια εμπόδια για την προσέλκυση επενδυτών. Σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να δημιουργήσουμε και τις προϋποθέσεις

εκείνες που θα προσφέρουν ένα πιο φιλικό και πρόσφορο επιχειρηματικό περιβάλλον. Μόνο έτσι θα επιτευχθεί η βιώσιμη ανάπτυξη.

Παράλληλα, οι τοπικές επιχειρήσεις που ανταποκρίθηκαν και άντεξαν, χρειάζεται να βρουν τον δρόμο προς την ανάπτυξη μέσα από την αναδιάρθρωση των ισολογισμών τους και την εφαρμογή ξεκάθαρων στρατηγικών βασισμένων στα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα.

Είμαστε υπερήφανοι που για άλλη μια χρονιά είχαμε την τιμή να παρέχουμε στα ηγετικά στελέχη μερικών από των μεγαλύτερων επιχειρήσεων της Κύπρου την ευκαιρία να μοιραστούν τις απόψεις και τις εκτιμήσεις τους.

Τους ευχαριστούμε όλους μαζί και τον κάθε έναν ξεχωριστά και φυσικά ευχαριστούμε και τον Υφυπουργό παρά τω Προέδρω, κ. Κωνσταντίνο Πετρίδη για τον πολύτιμο χρόνο που αφιέρωσαν, ώστε να οριοθετηθούν οι προκλήσεις και οι ευκαιρίες που αντιμετωπίζει ο επιχειρηματικός κόσμος και η πολιτεία. Χωρίς την πολύτιμη συμβολή τους το εγχείρημα αυτό θα ήταν ακατόρθωτο.

Ελπίζουμε ότι θα βρείτε ενδιαφέροντα τα ευρήματα της έρευνας και τις απόψεις των CEOs που συμμετείχαν.

Καλή ανάγνωση!

Ευγένιος Χρ Ευγενίου
Διευθύνων Σύμβουλος,
PwC Κύπρου

Λίγα λόγια για την έρευνα

Η 19η Ετήσια Παγκόσμια Έρευνα για τους CEOs, παρουσιάστηκε και φέτος κατά την έναρξη της Ετήσιας Συνάντησης του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ στο Νταβός της Ελβετίας, τον Ιανουάριο του 2016, προσελκύοντας τα βλέμματα των ΜΜΕ αλλά και της διεθνούς επιχειρηματικής κοινότητας.

1.409 CEOs από 83 χώρες συμμετείχαν φέτος στην παγκόσμια έρευνα με τίτλο «Επαναπροσδιορίζοντας την επιχειρηματική επιτυχία σε έναν διαρκώς μεταβαλλόμενο κόσμο», καταδεικνύοντας το αυξανόμενο ενδιαφέρον των Διευθύνοντων Συμβούλων να μοιραστούν τις δικές τους απόψεις για την οικονομία και το μέλλον των επιχειρήσεών τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι φέτος αυξήθηκε πολύ το ποσοστό γυναικών CEOs που συμμετείχαν, καθώς 83 γυναίκες ήταν μέσα στους επιχειρηματικούς ηγέτες της έρευνας.

Αυτό που διαφαίνεται από την παγκόσμια έρευνα είναι ότι οι CEOs δεν είναι τόσο αισιόδοξοι για τις προοπτικές της παγκόσμιας οικονομίας σε σχέση με το 2015 και το ίδιο ισχύει και για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας τους (35% είναι πολύ αισιόδοξοι όταν το αντίστοιχο ποσοστό πέρσι ήταν 39%). Οι παγκόσμιες εξελίξεις είναι ένας σημαντικός λόγος για τη χαμηλή αισιοδοξία των CEOs, οι οποίοι ανησυχούν ιδιαίτερα για τις υπέρμετρες κανονιστικές ρυθμίσεις ενώ ακολουθεί η γεωπολιτική αβεβαιότητα. Αν και είναι ιδιαίτερα δύσκολο να προβλέψουμε από πού θα έρθει η ανάπτυξη, χώρες όπως οι ΗΠΑ, η Κίνα και λιγότερο η Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο παραμένουν σταθερά οι χώρες στις οποίες επενδύουν οι CEOs.

Κύπρος

Το 2015 ήταν μια καλή χρονιά για την Κύπρο καθώς η αξιολόγηση της πιστοληπτικής της ικανότητας βελτιώθηκε και το κράτος πλέον εξασφαλίζει χρηματοδότηση από τις αγορές. Η χώρα οδεύει σε έξοδο από την επιτήρηση των δανειστών. Οι πρόσφατες φορολογικές μεταρρυθμίσεις και η άνοδος κατά 13 θέσεις στο Doing Business Report της Παγκόσμιας Τράπεζας είναι μια σημαντική πρόοδος. Επιπρόσθετα, ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας κατέγραψε νέα βελτίωση στο οικονομικό κλίμα τον Ιανουάριο του 2016, σε σχέση με τον Δεκέμβριο του 2015.

Στο πλαίσιο της παγκόσμιας έρευνας, η PwC Κύπρου διεξήγαγε για πέμπτη συνεχή χρονιά, μελέτη για τη χώρα μας, η οποία περιλαμβάνει τις απόψεις 80 CEOs. Φέτος είχαμε την τιμή και χαρά να φιλοξενήσουμε μια εις βάθος συνέντευξη του Υφυπουργού παρά τω Προέδρω κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη, ο οποίος σχολιάζει το ρόλο της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας στο δημόσιο τομέα, αλλά και τις απειλές, τις ευκαιρίες και τις προκλήσεις που έχει να αντιμετωπίσει το κράτος. Η τεχνολογία και η διαφάνεια αποτελούν σημαντικά σημεία αναφοράς του Υφυπουργού που μας έδωσε ένα ξεκάθαρο στίγμα για το τι μπορούμε να περιμένουμε στο άμεσο μέλλον.

Ανάπτυξη σε μεταβαλλόμενο περιβάλλον

53%

των CEOs στην Κύπρο βλέπουν
περισσότερες ευκαιρίες ανάπτυξης
σε σχέση με πριν από 3 χρόνια

Στο μεταβαλλόμενο περιβάλλον που ζούμε τα τελευταία χρόνια με την οικονομική κρίση, τη γεωπολιτική αστάθεια, τις περιφερειακές συγκρούσεις, το κύμα των μεταναστών προς την Ευρώπη, αλλά και τις τρομοκρατικές επιθέσεις, οι CEOs καλούνται να προσαρμοστούν και να προσδιορίσουν τις ευκαιρίες ανάπτυξης αλλά και τις απειλές για τις εταιρίες τους.

Τι συμβαίνει λοιπόν σε σχέση με πριν από 3 χρόνια;

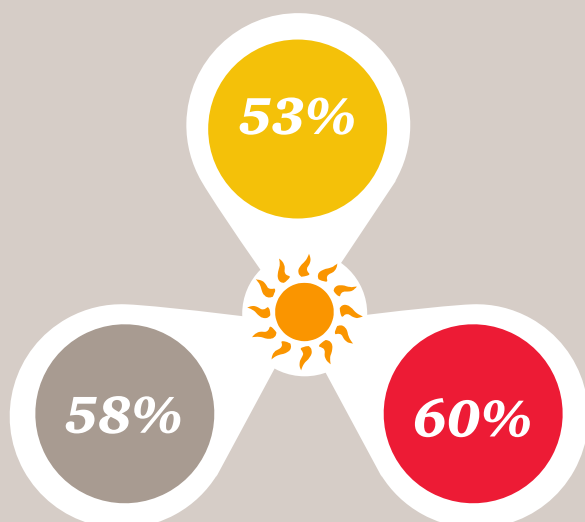
Οι CEOs στην Κύπρο και στην Ευρωζώνη με ποσοστά 53% και 58% αντίστοιχα, βλέπουν ευκαιρίες για ανάπτυξη, ενώ οι CEOs παγκοσμίως είναι λιγότερο αισιόδοξοι αφού ναι μεν το 60% αυτών διαβλέπει ευκαιρίες ανάπτυξης, αλλά το 66% κάνει λόγο για περισσότερες απειλές.

Σχεδιάγραμμα 1: Ευκαιρίες και απειλές που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις

Ε: Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με καθεμία από τις παρακάτω προτάσεις σχετικά με τις απειλές που αντιμετωπίζει η επιχείρησή σας αλλά και τις νέες ευκαιρίες που παρουσιάζονται;

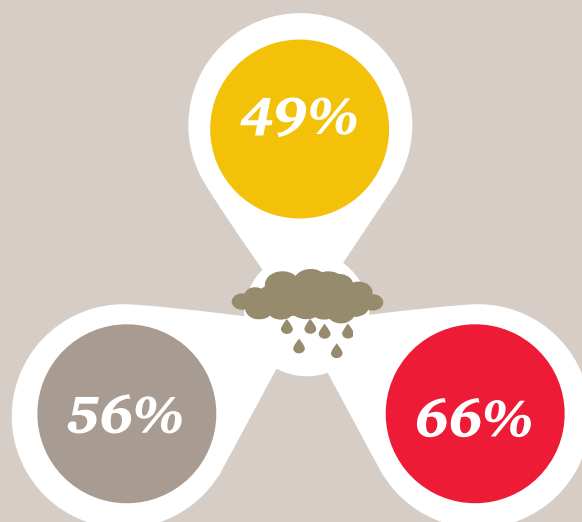

Περισσότερες Ευκαιρίες

Σήμερα υπάρχουν περισσότερες ευκαιρίες ανάπτυξης για την εταιρία μου σε σχέση με πριν από 3 χρόνια

Περισσότερες Απειλές

Η ανάπτυξη της εταιρίας μου αντιμετωπίζει σήμερα περισσότερες απειλές σε σχέση με πριν από 3 χρόνια

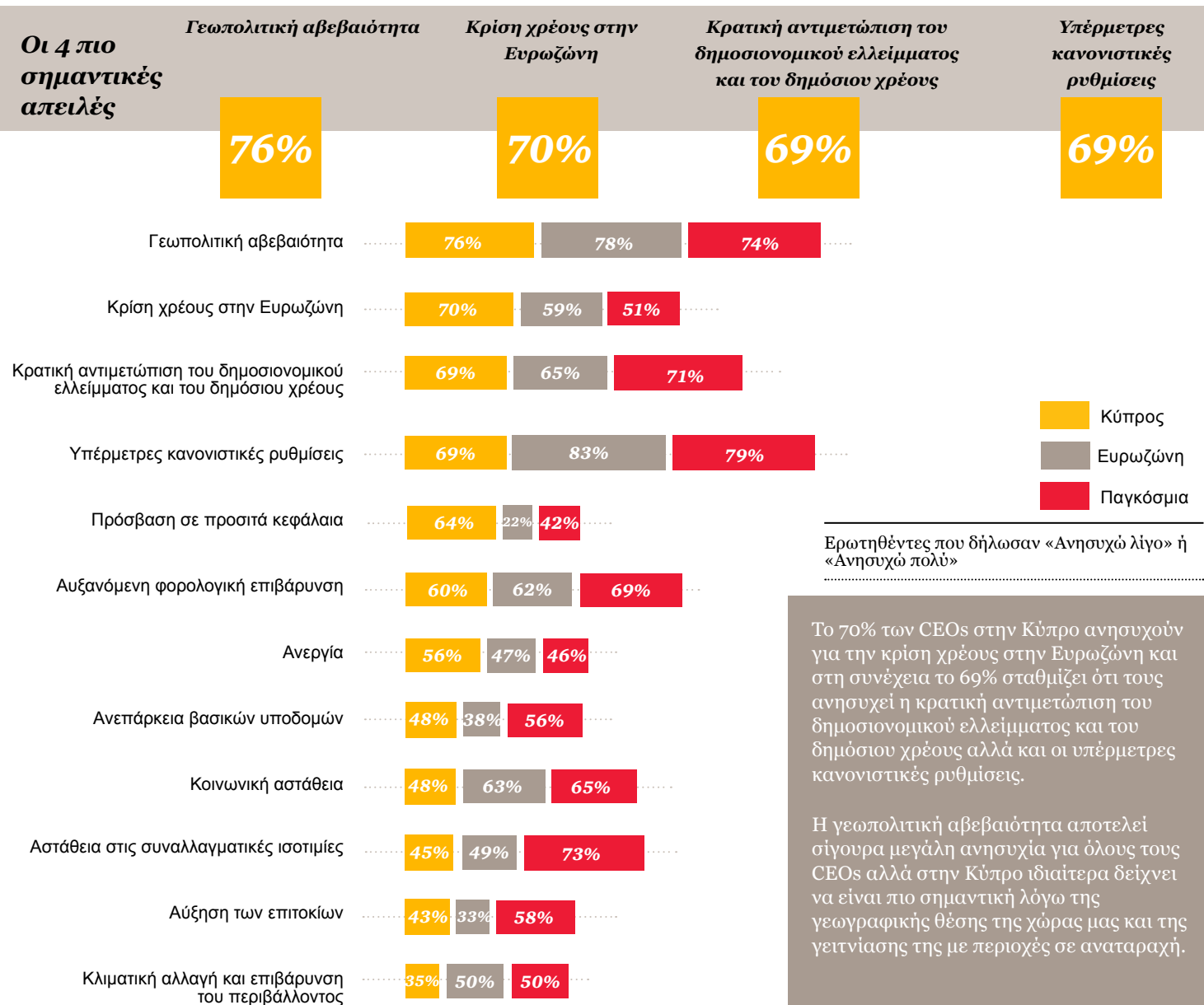
Ερωτηθέντες που δήλωσαν «Συμφωνώ» ή «Συμφωνώ απόλυτα»

Κύπρος Ευρωζώνη Παγκόσμια

Αναλύοντας τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές απειλές αλλά και αυτές που σχετίζονται με θέματα πολιτικής, διαπιστώνουμε ότι οι CEOs στην Κύπρο ανησυχούν για τη γεωπολιτική αβεβαιότητα περισσότερο από τους CEOs στην Ευρωζώνη και παγκόσμια, οι οποίοι αντίστοιχα ανησυχούν πιο πολύ για τις υπέρμετρες κανονιστικές ρυθμίσεις.

Σχεδιάγραμμα 2: Οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές απειλές και απειλές που σχετίζονται με θέματα πολιτικής

Ε: Σε ποιο βαθμό προβληματίζεστε σε σχέση με τις πιο κάτω **οικονομικές** και **κοινωνικές απειλές** αλλά και τις **απειλές που σχετίζονται με θέματα πολιτικής**, όσον αφορά τις προοπτικές ανάπτυξης της εταιρίας σας;

65%

*των CEOs στην Κύπρο θεωρούν ότι
η δωροδοκία και η διαφθορά είναι η
μεγαλύτερη επιχειρηματική απειλή*

Επιπλέον, η έρευνα εξετάζει και το βαθμό στον οποίο προβληματίζονται οι CEOs για τις προοπτικές ανάπτυξης της εταιρίας τους ως προς συγκεκριμένες επιχειρηματικές απειλές. Πιο συγκεκριμένα, οι CEOs στην Κύπρο με 65% θεωρούν ότι η δωροδοκία και η διαφθορά είναι η μεγαλύτερη απειλή, όταν οι CEOs στην Ευρωζώνη την κατατάσσουν χαμηλά με 38% και οι CEOs παγκόσμια στο 55%. Για την Ευρωζώνη η μεγαλύτερη απειλή έγκειται στις κυβερνοαπειλές με 60%, ενώ για τους CEOs παγκόσμια με 72% είναι η διαθεσιμότητα των στελεχών με βασικές επαγγελματικές δεξιότητες. Σε αυτό το σημείο είναι καλό να αναφερθεί ότι πρόσφατα η PwC παρουσίασε το Global Economic Crime survey, αναδεικνύοντας τη σημαντικότητα που έχει η κυβερνοασφάλεια καθώς αυτή αποτελεί το 2^ο πιο καταγεγραμμένο έγκλημα επηρεάζοντας το 20% των επιχειρήσεων. Επιπλέον είναι η πρώτη χρονιά φέτος που στην έρευνα αυτή της PwC συμμετείχαν 90 οργανισμοί από την Κύπρο καθώς ανησυχούν για το πώς μπορούν να προστατευτούν από το οικονομικό έγκλημα.

Σχεδιάγραμμα 3: Επιχειρηματικές απειλές

Ε: Σε ποιο βαθμό προβληματίζεστε σε σχέση με τις πιο κάτω **επιχειρηματικές απειλές** όσον αφορά τις προοπτικές ανάπτυξης της εταιρίας σας;

Οι 4 πιο σημαντικές απειλές

Δωροδοκία και διαφθορά

65%

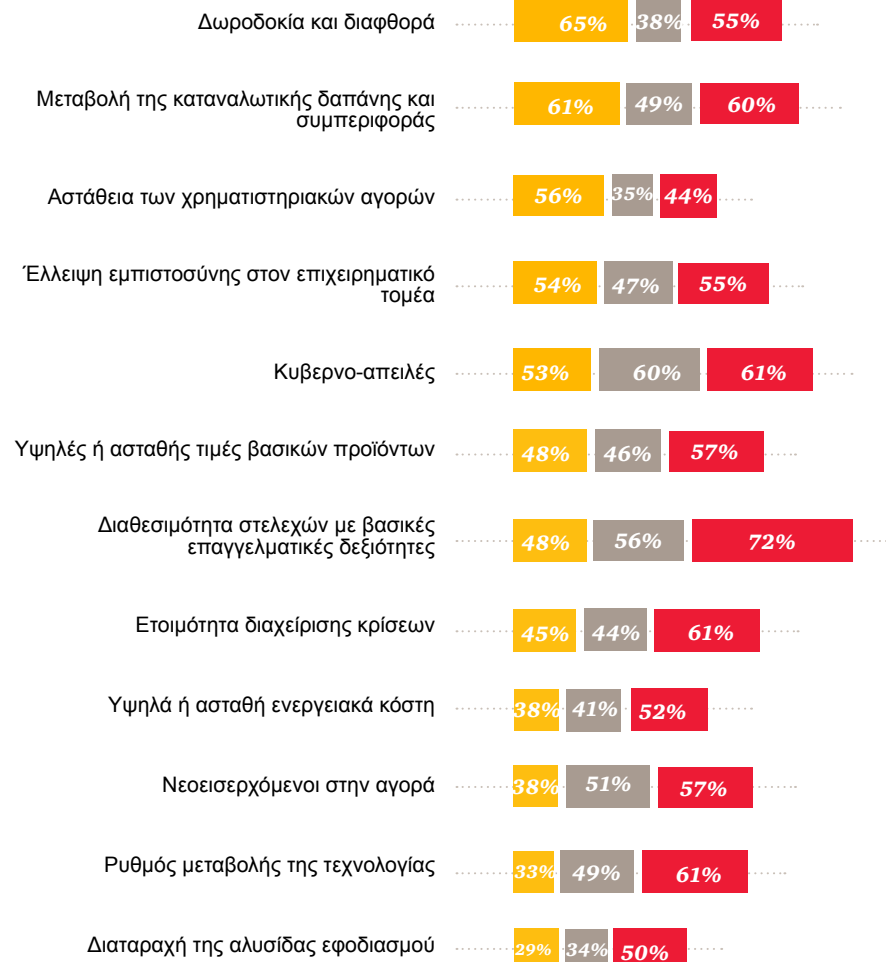
Μεταβολή της καταναλωτικής δαπάνης και συμπεριφοράς

61%

Αστάθεια των χρηματιστηριακών αγορών

56%

Έλλειψη εμπιστοσύνης στον επιχειρηματικό τομέα

54%

Κύπρος Ευρωζώνη Παγκόσμια

Ερωτηθέντες που δήλωσαν «Ανησυχώ λίγο» ή «Ανησυχώ πολύ»

Η ανησυχία των CEOs στην Κύπρο για τη δωροδοκία και τη διαφθορά είναι απόλυτα λογική. Σύμφωνα με το Δείκτη Αντίληψης της Διαφθοράς για το 2015, η Κύπρος κατέχει την 18η θέση ανάμεσα στις ευρωπαϊκές χώρες και την 32η θέση παγκοσμίως, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Διεθνούς Διαφάνειας Κύπρου, που σημειώνει ότι παρατηρείται μια πτώση στην κατάταξη του δείκτη τα τελευταία χρόνια.

Όλοι οι παραπάνω παράγοντες συμβάλουν στην αβεβαιότητα των CEOs για το μέλλον της παγκόσμιας οικονομίας αλλά και για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων των εταιριών τους.

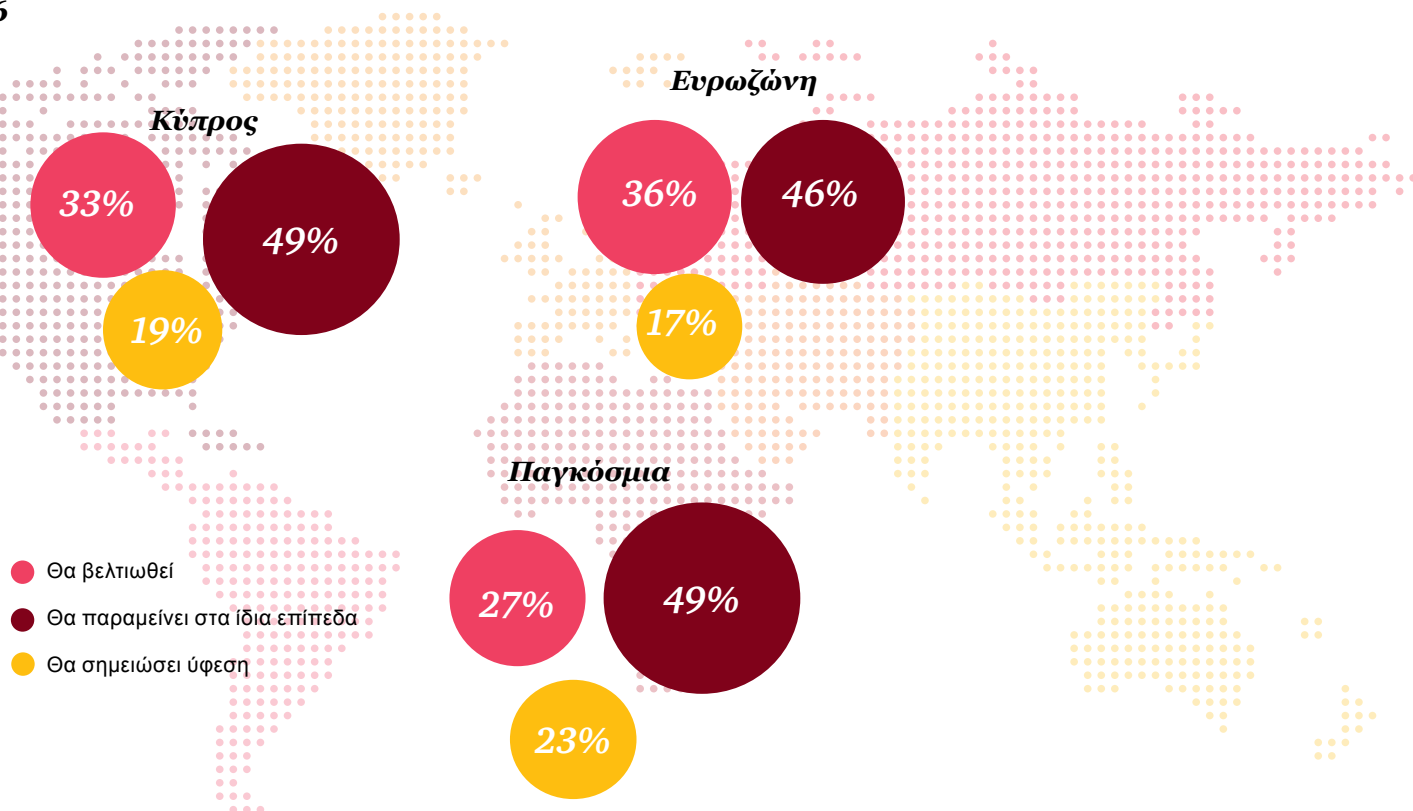
Η πλειοψηφία των CEOs παγκόσμια, συμπεριλαμβανομένων και των CEOs τόσο από την Κύπρο όσο και από την Ευρωζώνη, θεωρεί ότι η παγκόσμια οικονομία θα παραμείνει σταθερή κατά τους επόμενους 12 μήνες, όπως ακριβώς συνέβη και πέρσι. Ωστόσο, μόνο οι CEOs στην Ευρωζώνη (36%) είναι πιο αισιόδοξοι σε σχέση με τους CEOs στην Κύπρο (33%) και παγκόσμια (27%) για τη βελτίωση της παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης. Επιπλέον, οι CEOs στην Ευρωζώνη είναι περισσότερο αισιόδοξοι και σε σχέση με το 2015, όπου το ποσοστό ήταν 30% την ίδια στιγμή που οι CEOs στην Κύπρο (39%) αλλά και παγκοσμίως (37%), είναι λιγότερο αισιόδοξοι για την παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη από την περσινή χρονιά.

Σχεδιάγραμμα 4: Προοπτικές ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας

Ε: Πιστεύετε ότι η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη θα παρουσιάσει βελτίωση, θα παραμείνει στα ίδια επίπεδα ή θα σημειώσει ύφεση μέσα στους επόμενους 12 μήνες;

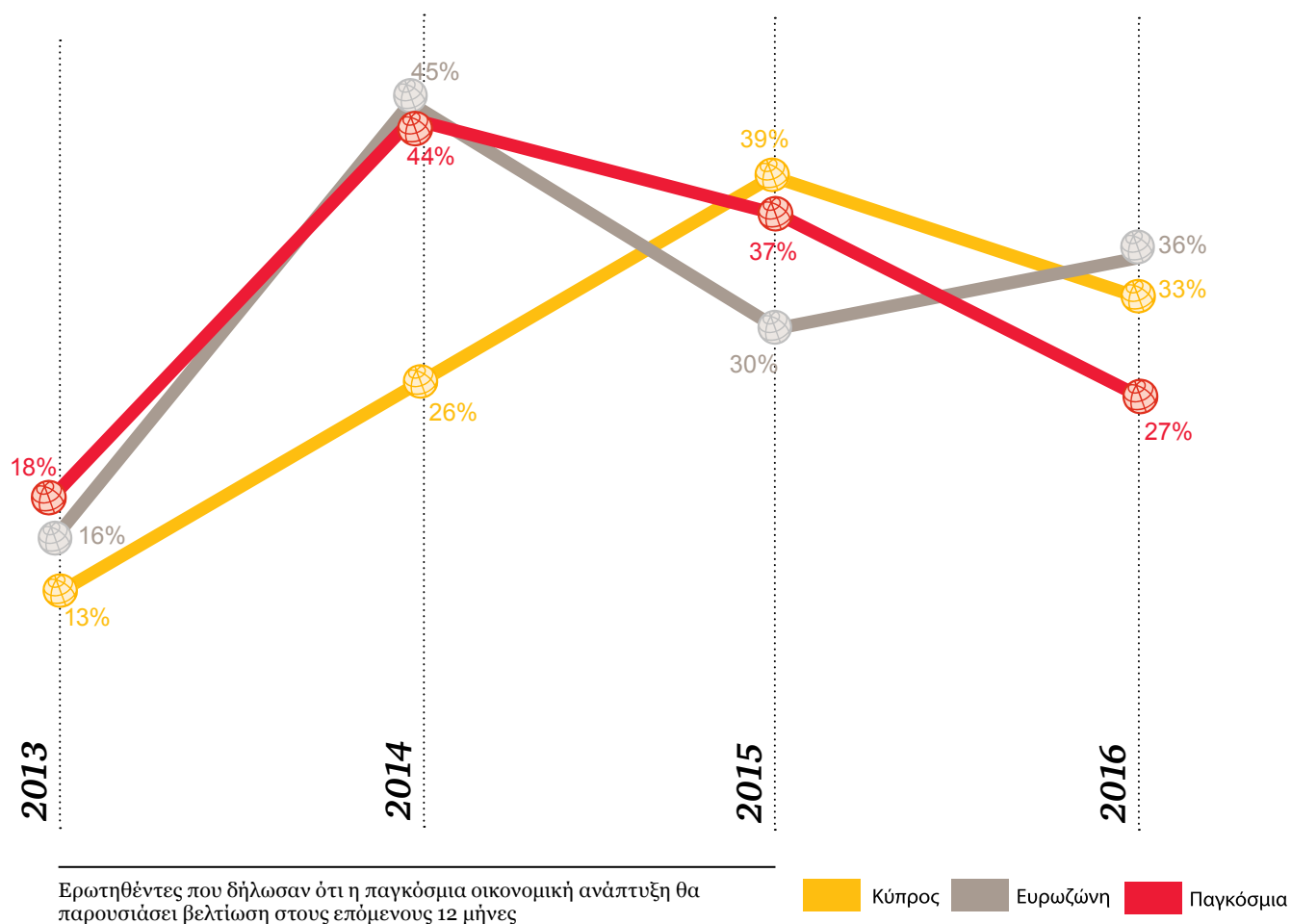

2016

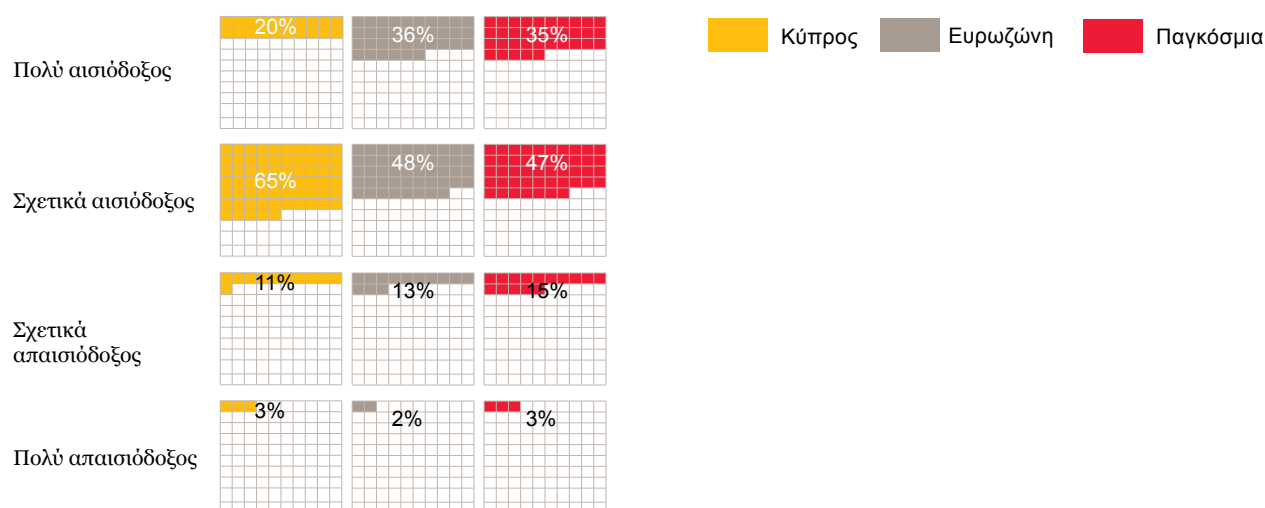
Σχεδιάγραμμα 5: Αισιοδοξία για την παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη στους επόμενους 12 μήνες

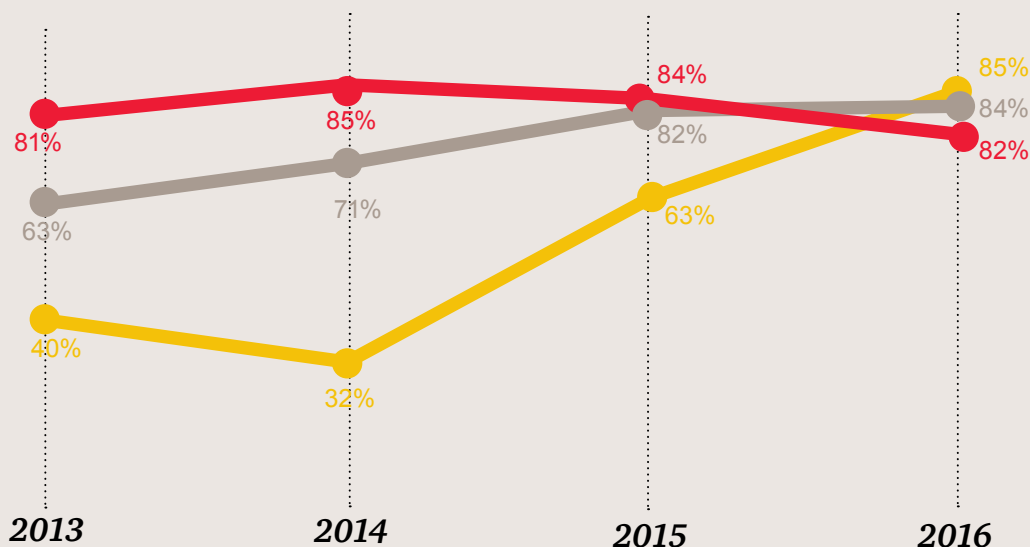
Αξιοσημείωτη όμως είναι η αισιοδοξία όλων των CEOs για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας τους κατά τους επόμενους 12 μήνες, με το 85% αυτών στην Κύπρο να δηλώνει αισιόδοξο, όταν το αντίστοιχο ποσοστό στην περσινή έρευνα ήταν 63%. Πρόκειται για μια σημαντική αύξηση στο ποσοστό αισιοδοξίας που αφορά στην αύξηση των εσόδων, γεγονός που επιβεβαιώνει το θετικό κλίμα στην τοπική επιχειρηματική κοινότητα και τη σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί στον τομέα της οικονομίας τον τελευταίο χρόνο. Αυτή η σημαντική αισιοδοξία στους CEOs για την αύξηση των εσόδων τους έχει μια πιο μακροπρόθεσμη λογική αφού το 95% είναι θετικό στην ανάπτυξη των εσόδων τους και για τα επόμενα 3 χρόνια.

Σχεδιάγραμμα 6: Προοπτική αύξησης των εσόδων στους επόμενους 12 μήνες

Ε: Πόσο αισιόδοξος είστε για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας σας μέσα στους επόμενους 12 μήνες;

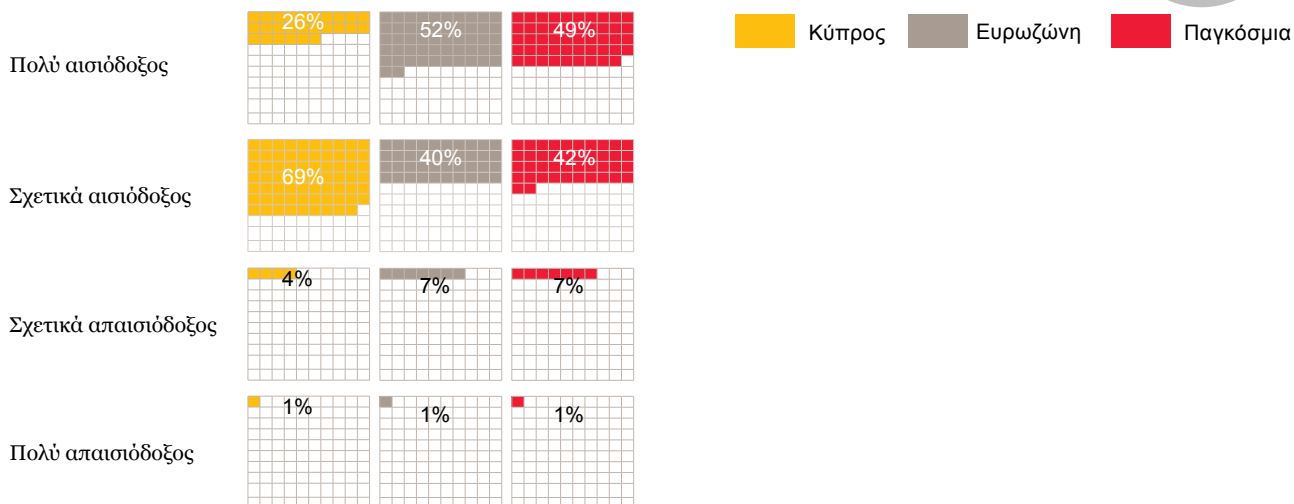
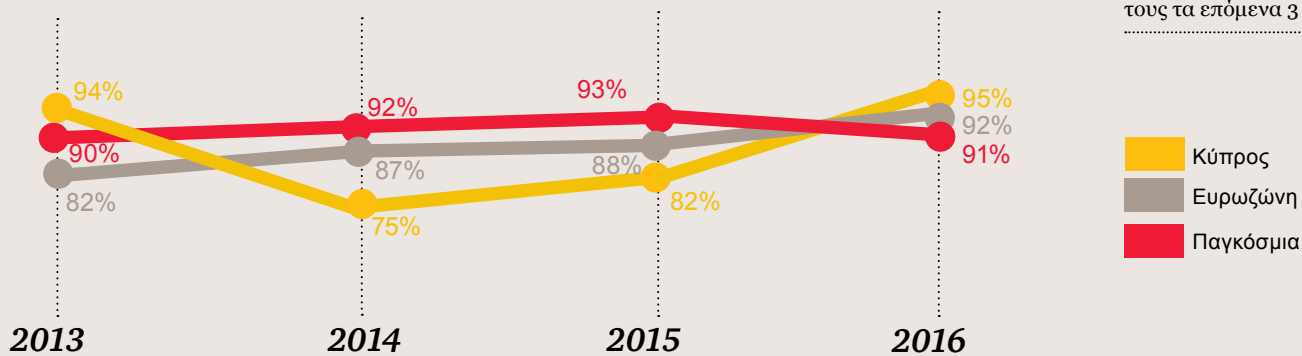
Σχεδιάγραμμα 7: Αισιοδοξία για την αύξηση των εσόδων τους επόμενους 12 μήνες

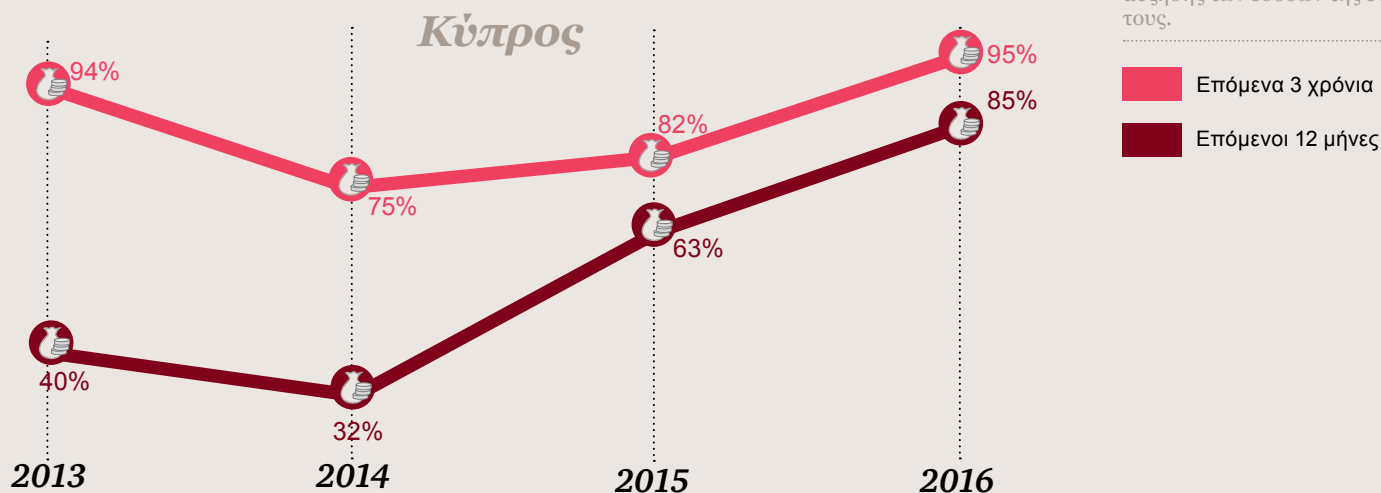
Ερωτηθέντες που δήλωσαν αισιόδοξοι για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας τους τους επόμενους 12 μήνες.

Σχεδιάγραμμα 8: Προοπτική αύξηση των εσόδων στα επόμενα 3 χρόνια

Ε: Πόσο αισιόδοξος είστε για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας σας μέσα στα επόμενα 3 χρόνια;

Σχεδιάγραμμα 9: Αισιοδοξία για την αύξηση των εσόδων στα επόμενα 3 χρόνια

Ερωτηθέντες που δήλωσαν αισιόδοξοι για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας τους τα επόμενα 3 χρόνια.

Σχεδιάγραμμα 10: Βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες προοπτικές αύξησης των εσόδων

Ερωτηθέντες που δήλωσαν αισιόδοξοι για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας τους.

Τα πιο πάνω ποσοστά ολοκληρώνουν τη θετική εικόνα για την πρόοδο της Κύπρου όσον αφορά στις μεταρρυθμίσεις που έχουν υλοποιηθεί και τη σκληρή δουλειά που έχει γίνει απ' όλη την κοινωνία. Οι επιχειρήσεις και οι πολίτες συνεισέφεραν με σύνεση, ωριμότητα και υπευθυνότητα στο θετικό «κοινωνικό κλίμα» που διαμορφώθηκε στην Κύπρο μετά το ξέσπασμα της κρίσης και, αν και υπάρχει ακόμη δρόμος που πρέπει να διανύσουμε, αξίζει να αναγνωριστεί η μέχρι τώρα προσπάθεια για ανασύνταξη και βιώσιμη ανάπτυξη.

Στην ερώτηση, ποιες χώρες, εξαιρουμένης εκείνης που εδρεύετε, θεωρείτε πιο σημαντικές για την ανάπτυξη της εταιρίας σας τον επόμενο χρόνο, το Ηνωμένο Βασίλειο αποτελεί την πρώτη προτίμηση των CEOs στην Κύπρο με ποσοστό 33% αλλά με μείωση 5 μονάδων σε σχέση με το 2015. Η Ρωσία και η Κίνα ακολουθούν με ποσοστά 30% και 20% αντίστοιχα. Η Κίνα φαίνεται να κάνει μια δυναμική άνοδο 10 ποσοστιαίων μονάδων σε σχέση με την περσινή χρονιά, δίνοντας μια ξεκάθαρη εικόνα για το μέλλον των δραστηριοτήτων των εταιριών, παρά την επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας της. Οι CEOs στην Ευρωζώνη και Παγκόσμια προτιμούν τις ΗΠΑ με 37% και 39% και μετά τη Κίνα με 26% και 34% αντίστοιχα.

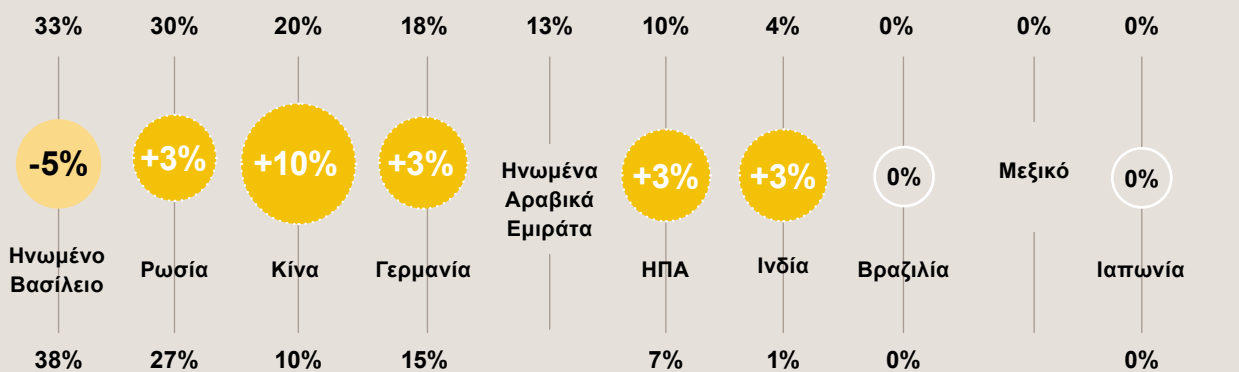
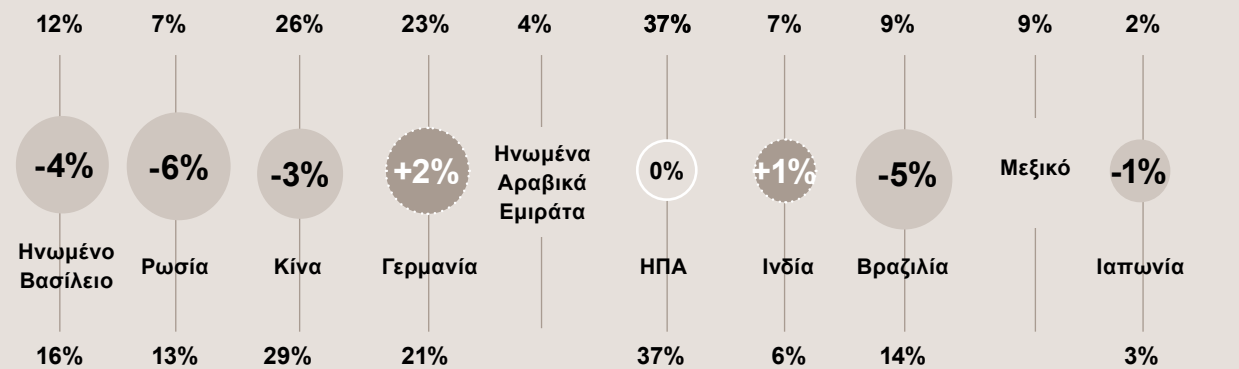
«Οι προσδοκίες δρουν καταλυτικά στην ανάπτυξη. Δεν αποτελούν απλά μια αντόματη ψυχολογική κατάσταση, είναι το αποτέλεσμα συγκεκριμένων και αντικειμενικών ενεργειών που λήφθηκαν για βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος».

Κωνσταντίνος Πετρίδης

Υφυπουργός παρά τω Προέδρω

Σχεδιάγραμμα 11: Σημαντικές χώρες για τις προοπτικές ανάπτυξης

Ε: Ποιες τρεις χώρες, εξαιρουμένης της χώρας όπου εδρεύετε, θεωρείτε σημαντικές όσον αφορά τις προοπτικές ανάπτυξης της εταιρίας σας μέσα στους επόμενους 12 μήνες;

2016**Κύπρος****2015****2016****Ευρωζώνη****2015****2016****Παγκόσμια****2015**

Ποιες είναι οι τάσεις στην παγκόσμια πολιτική, οικονομία και εμπόριο που διαμορφώνουν το σύγχρονο κόσμο; Τι πιστεύουν οι επιχειρηματικοί ηγέτες; Στην Κύπρο οι CEOs (70%) πιστεύουν ότι οι περιφερειακές επενδυτικές τράπεζες υπερिशύουν ως τάση σε σχέση με την παγκόσμια τράπεζα (25%). Η πλειοψηφία των CEOs στην Ευρωζώνη (87%) πιστεύουν ότι οι ποικίλες πεποιθήσεις και τα συστήματα αξιών υπερिशύουν των κοινών (11%) ως τάση ενώ το ίδιο ακριβώς πιστεύει και η πλειοψηφία των CEOs παγκοσμίως με ποσοστό 83% έναντι του 14% αντιστοίχως.

Σχεδιάγραμμα 12: Παγκόσμιες τάσεις

Ε: Από τις δύο επιλογές που αφορούν τάσεις στους τομείς της πολιτικής, της οικονομίας και του εμπορίου ποια θεωρείτε ότι τείνει να υπερिशύσει στο σύγχρονο κόσμο;

Ο ρόλος των Stakeholders

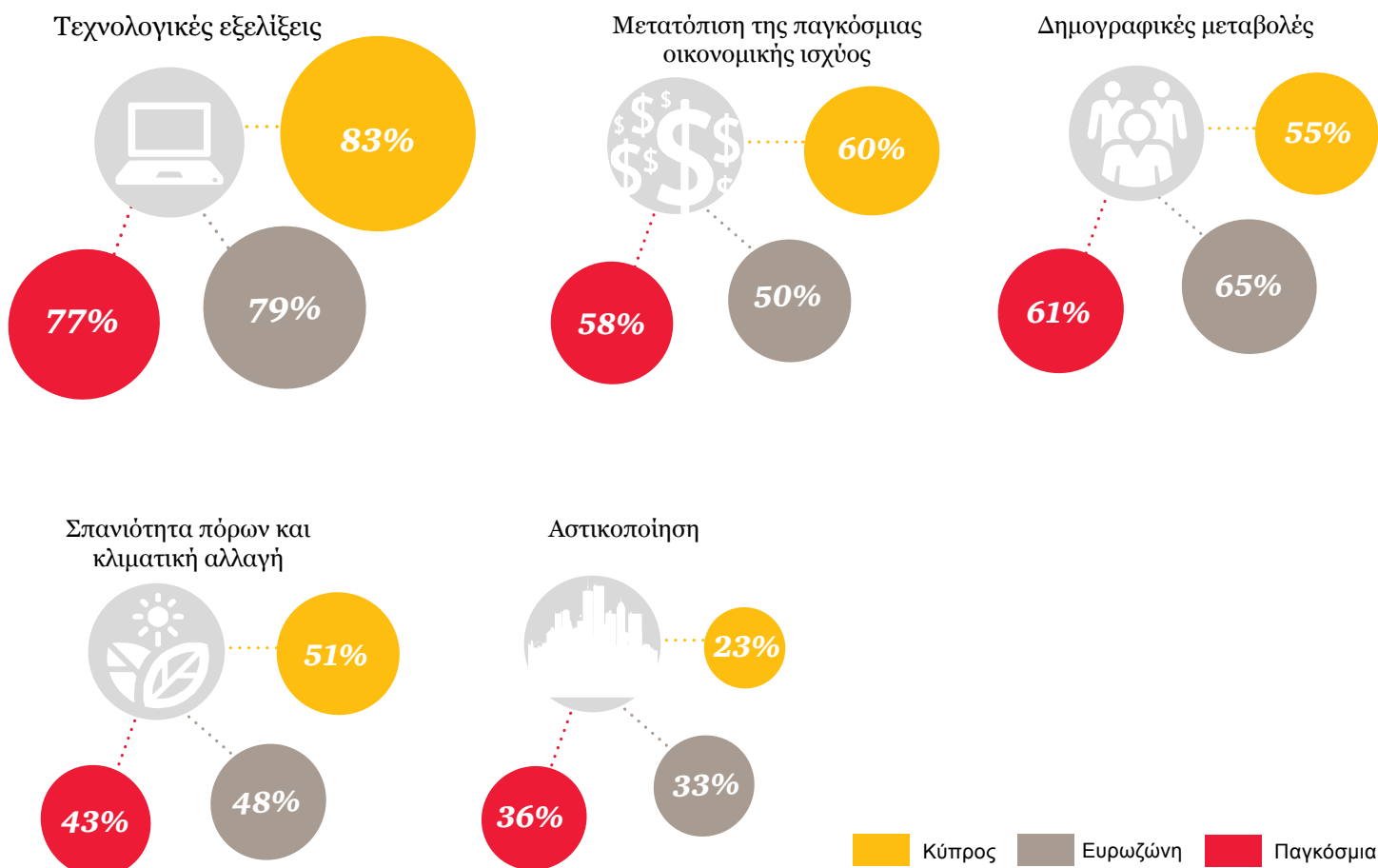
Στην ερώτηση ποιες κύριες παγκόσμιες τάσεις θεωρείτε ότι είναι πιο πιθανό να αλλάξουν τις προσδοκίες των stakeholders του κλάδου τους, μέσα στην επόμενη πενταετία, οι CEOs ομόφωνα και στο σύνολό τους πιστεύουν ότι οι τεχνολογικές εξελίξεις είναι η τάση που θα αλλάξει το τοπίο. Ακολουθούν οι δημογραφικές μεταβολές για τους CEOs στην Ευρωζώνη με 65% και παγκόσμια με 61% αλλά και η μετατόπιση της παγκόσμιας οικονομικής ισχύος, για τους CEOs στην Κύπρο με 60%. Οι δημογραφικές μεταβολές και η γεωπολιτική αστάθεια σχετίζονται μεταξύ τους καθώς υπάρχει ανησυχία για το πώς θα διαμορφωθεί η παγκόσμια κοινότητα.

83%

των CEOs στην Κύπρο θεωρούν ότι οι τεχνολογικές εξελίξεις είναι η τάση που θα αλλάξει το τοπίο

Σχεδιάγραμμα 13: Τάσεις οι οποίες αναμένεται να αλλάξουν τις προσδοκίες των stakeholders

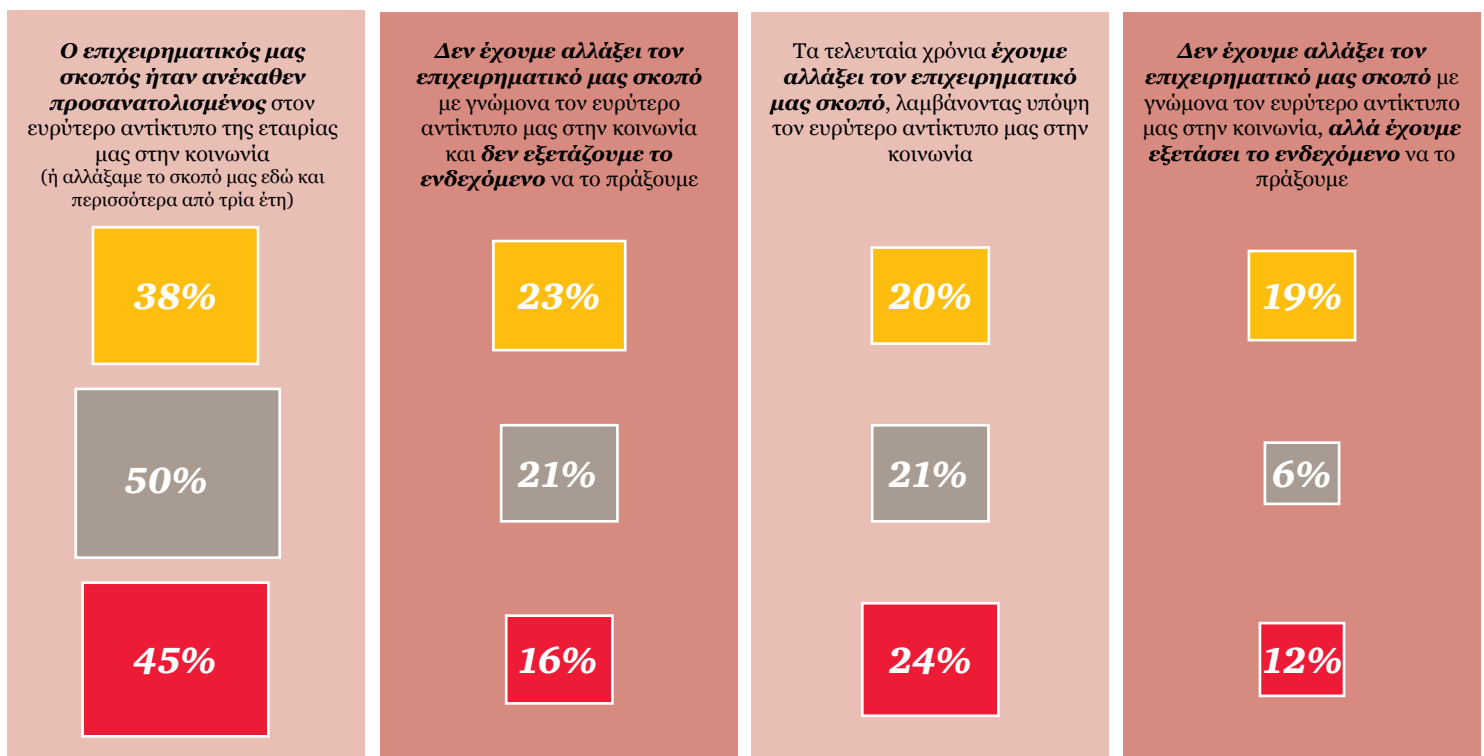
Ε: Ποιες κύριες παγκόσμιες τάσεις, θεωρείτε ότι είναι πιο πιθανό να αλλάξουν τις προσδοκίες των stakeholders του κλάδου σας, μέσα στην επόμενη πενταετία.

Όταν οι CEOs ερωτήθηκαν για τον επιχειρηματικό τους σκοπό και για το πώς αυτός έχει επηρεαστεί από τις προσδοκίες των stakeholders, απάντησαν στην πλειοψηφία τους ότι ο επιχειρηματικός σκοπός τους ήταν ανέκαθεν προσανατολισμένος στον ευρύτερο αντίκτυπο της εταιρίας τους στην κοινωνία. Μόνο το 23% των CEOs στην Κύπρο, το 21% στην Ευρωζώνη και το 16% παγκόσμια είπαν ότι δεν έχουν αλλάξει τίποτα και δεν εξετάζουν καν το ενδεχόμενο να το πράξουν.

Σχεδιάγραμμα 14: Ο επιχειρηματικός σκοπός και οι προσδοκίες των stakeholders

Ε: Με ποιον από τους παρακάτω τρόπους έχει επηρεαστεί ο επιχειρηματικός σας σκοπός από τις προσδοκίες των stakeholders;

Κύπρος Ευρωζώνη Παγκόσμια

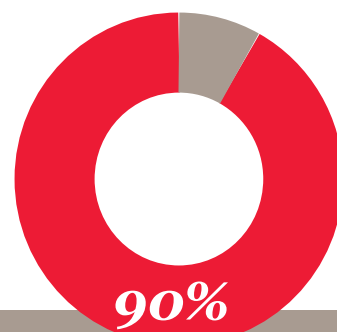
Οι προσδοκίες των stakeholders διαμορφώνουν τις αποφάσεις και τις δράσεις των εταιριών και για αυτό το 90% των CEOs στην Κύπρο, το 88% στην Ευρωζώνη και το 84% παγκόσμια συμφωνούν ότι οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες τους. Το ενδιαφέρον για τη μακροπρόθεσμη κερδοφορία ακολουθεί για όλους. Οι CEOs στην Κύπρο δείχνουν να σταθμίζουν περισσότερο την ανάγκη των πελατών τους για ένα συνδυασμό κόστους, ευκολίας και λειτουργικότητας στα προϊόντα και τις υπηρεσίες. Οι CEOs στην Ευρωζώνη και παγκόσμια αναφέρουν ότι οι εκθέσεις της εταιρίας τους περιλαμβάνουν οικονομικά και μη οικονομικά θέματα. Το σκηνικό παραμένει παρόμοιο και σε πρόβλεψη πενταετίας.

Σχεδιάγραμμα 15: Οι προσδοκίες των Stakeholders και οι επιχειρήσεις σήμερα

Ε: Όσον αφορά στις προσδοκίες των stakeholders, ποια από τις παρακάτω προτάσεις περιγράφει καλύτερα την επιχείρησή σας σήμερα;

	Σήμερα	Σε πέντε χρόνια
Καλούμαστε να λαμβάνουμε υπόψη τις ανάγκες των stakeholders	90% 88% 84%	91% 85% 85%
Δεν καλούμαστε να λαμβάνουμε υπόψη τις ανάγκες των stakeholders	10% 8% 14%	8% 10% 12%
	Σήμερα	Σε πέντε χρόνια
Δίνουμε μεγαλύτερη προτεραιότητα στη βραχυπρόθεσμη απ' ό,τι στη μακροπρόθεσμη κερδοφορία	18% 14% 16%	19% 11% 11%
Δίνουμε μεγαλύτερη προτεραιότητα στη μακροπρόθεσμη απ' ό,τι στη βραχυπρόθεσμη κερδοφορία	83% 84% 82%	80% 85% 87%
	Σήμερα	Σε πέντε χρόνια
Οι πελάτες μας αναζητούν ένα συνδυασμό κόστους, ευκολίας και λειτουργικότητας στα προϊόντα/υπηρεσίες	69% 73% 70%	60% 62% 53%
Οι πελάτες μας επιλέγουν να κτίσουν σχέσεις με επιχειρήσεις, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των stakeholders	28% 23% 27%	36% 33% 44%
	Σήμερα	Σε πέντε χρόνια
Τα κορυφαία talenta κάθε κλάδου προτιμούν να εργάζονται σε επιχειρήσεις με κοινωνικές αξίες που ταντίζονται με τις δικές τους	34% 69% 59%	38% 70% 67%
Τα κορυφαία talenta κάθε κλάδου προτιμούν να εργάζονται σε επιχειρήσεις που προσφέρουν ανταγωνιστικές αμοιβές	65% 29% 38%	61% 26% 30%
	Σήμερα	Σε πέντε χρόνια
Επενδύουμε σε ένα αυτόνομο πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης	34% 37% 31%	28% 32% 26%
Η εταιρική ευθύνη βρίσκεται στον πυρήνα της όλων των ενεργειών μας	65% 59% 64%	71% 63% 70%
	Σήμερα	Σε πέντε χρόνια
Οι επενδυτές μας αναζητούν ηθικές επενδύσεις	31% 30% 37%	25% 36% 45%
Οι επενδυτές μας επιδιώκουν κυρίως την αύξηση των εσόδων και του κεφαλαίου τους	60% 63% 58%	69% 56% 50%

των CEOs στην Κύπρο
δηλώνουν ότι καλούνται να
λαμβάνουν υπόψη τις
ανάγκες των stakeholders

	Σήμερα			Σε πέντε χρόνια		
Ο σκοπός μας επικεντρώνεται στη δημιουργία αξίας για τους μετόχους	39%	24%	32%	36%	22%	27%
Ο σκοπός μας επικεντρώνεται στη δημιουργία αξίας για τις ευρύτερες ομάδες των stakeholders	59%	74%	67%	61%	74%	71%

	Σήμερα			Σε πέντε χρόνια		
Οι εκθέσεις της εταιρίας μας επικεντρώνονται κυρίως σε οικονομικά θέματα	44%	17%	26%	25%	12%	17%
Οι εκθέσεις της εταιρίας περιλαμβάνουν τόσο οικονομικά όσο και μη οικονομικά θέματα	51%	81%	72%	70%	82%	81%

	Σήμερα			Σε πέντε χρόνια		
Η δημιουργία αξίας για τους stakeholders συμβάλλει στην κερδοφορία μας	50%	48%	52%	49%	48%	55%
Η κερδοφορία μάς βοηθάει να παρέχουμε αξία στους stakeholders	49%	49%	46%	51%	45%	42%

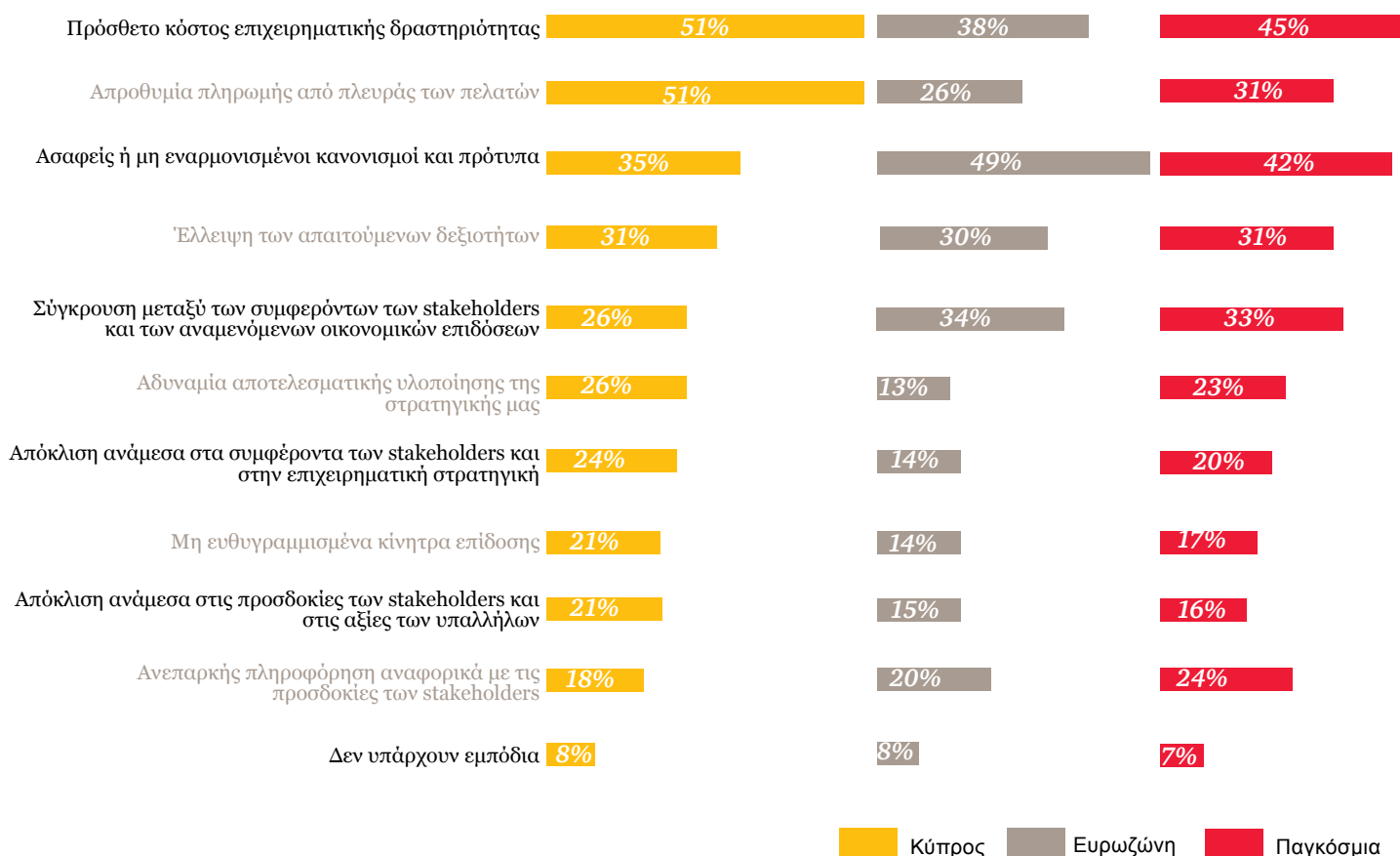
Κύπρος Ευρωζώνη Παγκόσμια

Ποια είναι όμως τα εμπόδια που συναντούν οι CEOs όταν καλούνται να ανταποκριθούν στις προσδοκίες των stakeholders; Το 51% των CEOs στην Κύπρο και το 45% παγκόσμια κατατάσσουν το πρόσθετο κόστος της επιχειρηματικής δραστηριότητας στην πρώτη θέση των εμποδίων. Επιπρόσθετα η απροθυμία πληρωμής από πλευράς των πελατών επιλέχθηκε από τους CEOs στην Κύπρο και έτσι κατέχει την πρώτη θέση μαζί με το κόστος της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Οι CEOs στην Ευρωζώνη (49%) όμως ανησυχούν για τους μη εναρμονισμένους κανονισμούς και τα πρότυπα πιο πολύ από οτιδήποτε άλλο.

Σχεδιάγραμμα 16: Εμπόδια στην υλοποίηση των προσδοκιών των stakeholders

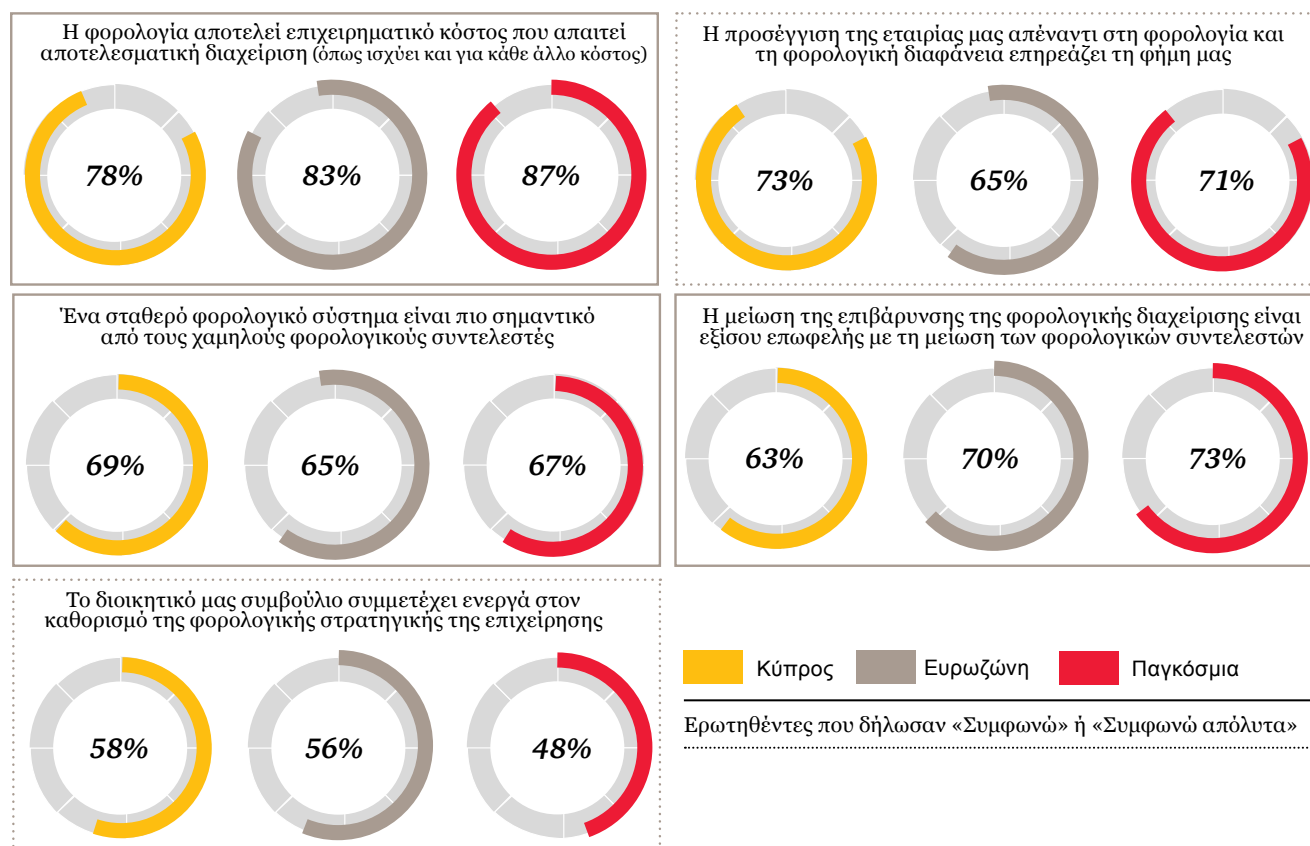
Ε: Η εταιρία σας συναντάει εμπόδια όταν καλείται να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των stakeholders, και αν ναι, ποια από τα παρακάτω;

Λαμβάνοντας πάντα υπόψη τις προσδοκίες των stakeholders, οι CEOs στην Κύπρο (78%), στην Ευρωζώνη (83%) και παγκόσμια (87%) συμφωνούν ότι η φορολογία αποτελεί επιχειρηματικό κόστος που απαιτεί αποτελεσματική διαχείριση. Στη συνέχεια όμως οι CEOs στην Κύπρο (73%) θεωρούν ότι η προσέγγιση της εταιρίας απέναντι στη φορολογία και τη φορολογική διαφάνεια επηρεάζει τη φήμη τους. Ενώ οι CEOs στην Ευρωζώνη (70%) και οι CEOs παγκόσμια (73%) θεωρούν ότι η μείωση της επιβάρυνσης της φορολογικής διαχείρισης είναι εξίσου επωφελής με τη μείωση των φορολογικών συντελεστών.

Σχεδιάγραμμα 17: Οι προσδοκίες των stakeholders όσον αφορά τα φορολογικά θέματα

Ε: Λαμβάνοντας υπόψη τις προσδοκίες των stakeholders, σε τι βαθμό συμφωνείτε με τις παρακάτω προτάσεις που αφορούν φορολογικά θέματα;

78%

των CEOs στην Κύπρο συμφωνούν ότι η φορολογία αποτελεί επιχειρηματικό κόστος που απαιτεί αποτελεσματική διαχείριση

Είναι γεγονός ότι η φήμη των εταιριών στην Κύπρο επηρεάζεται από τη φορολογική τους διαφάνεια για δύο κυρίως λόγους. Καταρχάς η Κύπρος αποτελεί ένα διεθνές επιχειρηματικό κέντρο με κατάλληλες υποδομές και ένα ανταγωνιστικό φορολογικό πλαίσιο, ώστε να προσελκύει τους επενδυτές να την επιλέγουν για τις δραστηριότητές τους. Επιπρόσθετα, ο τομέας των επαγγελματιών υπηρεσιών στη χώρα μας είναι αναπτυγμένος ώστε να στηρίζει αφενός τις επενδύσεις και αφετέρου τις εταιρίες για να δημιουργήσουν ή να διατηρήσουν την έδρα τους στην Κύπρο. Ωστόσο έχουμε δουλειά ακόμη καθώς θα πρέπει να θεσπιστεί ένα ακόμη πιο αποτελεσματικό ρυθμιστικό και φορολογικό πλαίσιο που να ευνοεί τις επιχειρήσεις και την επιχειρηματικότητα. Ο δεύτερος λόγος έγκειται στο γεγονός ότι έχει αναπτυχθεί σε Ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο η συζήτηση για θέματα φορολογικής συμμόρφωσης και έτσι οι CEOs στην Κύπρο αισθάνονται έντονα την ανάγκη να υπάρχει πλήρης διαφάνεια στις επιχειρήσεις τους γιατί αλλιώς αυτό θα έχει άμεση επίπτωση στον κύκλο των εργασιών τους.

Ο Υπουργός Οικονομικών Χάρης Γεωργιάδης, πρόσφατα ανακοίνωσε πως κατεύθυνση και προσανατολισμός του οικονομικού επιτελείου της Κυβέρνησης για το επόμενο διάστημα είναι η συνέχιση της προώθησης φορολογικών κινήτρων, ελαφρύνσεων και εκσυγχρονισμού του φορολογικού πλαισίου. Επιπλέον τόνισε ότι η εποπτεία και η ρύθμιση του τομέα των επαγγελματιών υπηρεσιών είναι συνώνυμη της εμπιστοσύνης και της αξιοπιστίας που είναι συνώνυμη με την επιτυχία, προσθέτοντας ότι η αξιοπιστία διασφαλίζεται όταν τα δημόσια οικονομικά είναι σε υγιή κατάσταση, αποτρέποντας και αποκλείοντας την προοπτική διατάραξης του φορολογικού συστήματος και επιβολής φορολογικών επιβαρύνσεων.

Οι πελάτες έχουν τη μεγαλύτερη επίδραση στη διαμόρφωση της στρατηγικής των CEOs που ερωτήθηκαν στην έρευνα. Για τους CEOs στην Κύπρο ακολουθούν το κράτος και οι ρυθμιστικές αρχές με 63% και στη συνέχεια οι πάροχοι κεφαλαίων με 54%. Για τους CEOs παγκόσμια και στην Ευρωζώνη ακολουθεί μεν το κράτος και οι ρυθμιστικές αρχές με 69% και 68% αλλά μετά ξεπροβάλλουν οι ανταγωνιστές και οι συνεργάτες στον κλάδο με 67% και 65% αντίστοιχα.

Σχεδιάγραμμα 18: Η επίδραση των Stakeholders στη διαμόρφωση της στρατηγικής

Ε: Τι επίδραση έχουν οι παρακάτω stakeholders στη διαμόρφωση της στρατηγικής της εταιρίας σας;

	«Πολύ μεγάλη» ή «Μεγάλη» επίδραση			«Μέτρια» επίδραση			«Μικρή» ή «Καμία απολύτως» επίδραση		
Πελάτες	88%	91%	90%	9%	5%	7%	4%	4%	3%
Κράτος και ρυθμιστικές αρχές	63%	68%	69%	29%	22%	23%	8%	10%	8%
Πάροχοι κεφαλαίων (συμπεριλαμβανομένων των ακτιβιστών επενδυτών)	54%	39%	41%	28%	28%	28%	18%	32%	31%
Ευρύ κοινό	53%	35%	30%	19%	33%	36%	29%	31%	34%
Ανταγωνιστές και συνεργάτες στον κλάδο	50%	65%	67%	38%	28%	26%	13%	6%	7%
Συνεργάτες στην αλυσίδα εφοδιασμού	43%	43%	48%	23%	29%	32%	35%	27%	20%
Εργαζόμενοι (συμπεριλαμβανομένων των συνδικαλιστικών οργανώσεων)	41%	54%	51%	34%	33%	35%	25%	13%	15%
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	35%	27%	25%	36%	37%	37%	29%	36%	38%
Τοπικές κοινότητες	23%	22%	27%	29%	33%	34%	49%	43%	38%
Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ)	6%	10%	9%	19%	20%	23%	75%	69%	68%

Κύπρος Ευρωζώνη Παγκόσμια

Φαίνεται ότι οι CEOs ζυγίζουν σημαντικά την καταναλωτική συμπεριφορά καθώς πλέον οι προτιμήσεις των πελατών αλλάζουν και το ίδιο αλλάζουν και οι αξίες τους. Επομένως θα πρέπει όλες αυτές οι αλλαγές να ληφθούν υπόψη πριν τη λήψη σημαντικών αποφάσεων από τις εταιρίες που θα καθορίσουν τη στρατηγική τους για τα επόμενα χρόνια.

Οι καταναλωτές τη σημερινή εποχή επηρεάζονται από μια σειρά παραγόντων όπως είναι το κόστος μιας υπηρεσίας/προϊόντος, η ποιότητα αλλά και το τι πρεσβεύει η ίδια η εταιρία την οποία επιλέγουν. Μέρος αυτής της αλλαγής προκύπτει από τη δύναμη της γενιάς των millennials. 10.000 άνθρωποι γίνονται 30 χρονών κάθε μέρα ανά το παγκόσμιο και φαίνεται ότι αυτή η γενιά τείνει να στηρίζει και να καταναλώνει από εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην αειφόρο ανάπτυξη. Διαχρονικά οι εταιρίες οφείλουν να χτίζουν σχέσεις εμπιστοσύνης με τους πελάτες τους αλλά και τους ανθρώπους τους.

Αλλάζουμε: Τεχνολογία, καινοτομία και ταλέντο

Αλλάζουμε

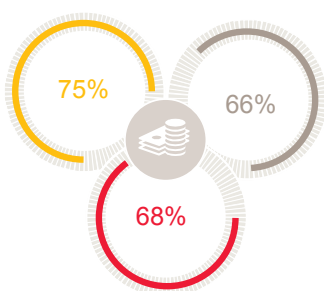
Σύμφωνα με την έρευνά μας, οι CEOs στην Κύπρο σχεδιάζουν να εφαρμόσουν μια σειρά από δραστηριότητες αναδιάρθρωσης τους επόμενους 12 μήνες, με τη μείωση του κόστους να κατέχει την πρώτη θέση με 75% και την προσχώρηση σε νέα στρατηγική συμμαχία ή κοινοπραξία να ακολουθεί με 54%. Παρόμοια είναι και η θέση των CEOs στην Ευρωζώνη με 66% και 40% αντίστοιχα αλλά και παγκοσμίως με 68% και 49%. Ένα επιπλέον αξιοπρόσεκτο σημείο είναι ότι το ποσοστό των CEOs στην Κύπρο που θα προχωρούσε σε μείωση του κόστους στις επιχειρήσεις του ήταν το 2015 πιο υψηλό (85%). Το γεγονός αυτό είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικό, καθώς οι CEOs φαίνεται να έχουν αντιληφθεί ότι χρειάζονται ένα στρατηγικό σχέδιο για να αντεπεξέλθουν στις συνεχείς προκλήσεις με τη μείωση του κόστους να είναι μόνο ένα μέρος των δράσεων που πρέπει να εφαρμόσουν.

Σχεδιάγραμμα 19: Δραστηριότητες αναδιάρθρωσης

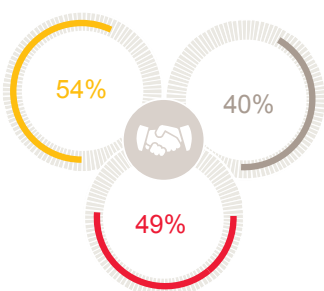
Ε: Σκοπεύετε να προβείτε σε κάποια ή κάποιες από τις ακόλουθες δραστηριότητες αναδιάρθρωσης εντός του επόμενου δωδεκάμηνου, και αν ναι σε ποια;

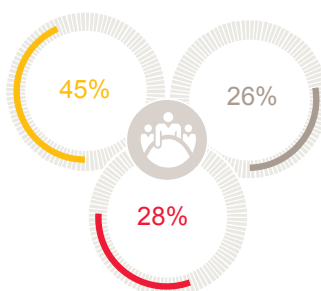
Υλοποίηση πρωτοβουλίας για τη μείωση του κόστους

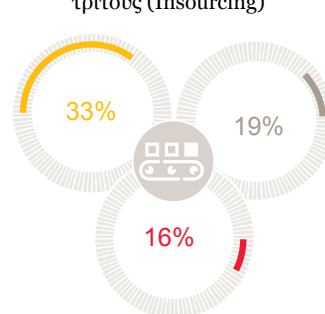
Προσχώρηση σε νέα στρατηγική συμμαχία ή κοινοπραξία

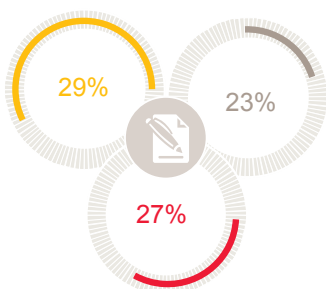
Ανάθεση μιας επιχειρηματικής διαδικασίας ή λειτουργίας σε τρίτους (Outsourcing)

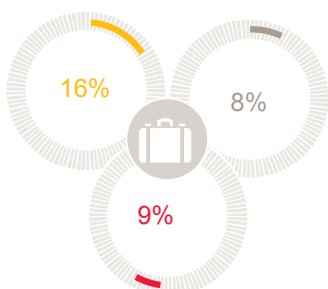
Ανάληψη μιας επιχειρηματικής διαδικασίας ή λειτουργίας που προηγουμένως είχε ανατεθεί σε τρίτους (Insourcing)

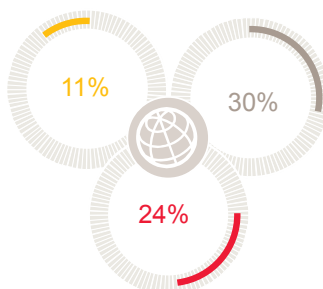
Συγχώνευση και εξαγορά σε τοπικό επίπεδο

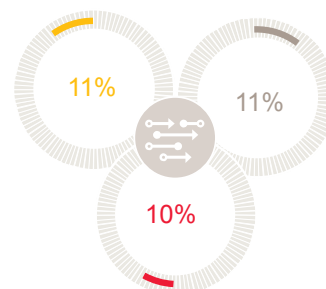
Τερματισμός μιας τρέχουσας στρατηγικής συμμαχίας ή κοινοπραξίας

Συγχώνευση και εξαγορά σε διασυνοριακό επίπεδο

Πώληση πλειοψηφικής συμμετοχής ή έξοδος από κάποια σημαντική αγορά

Οι stakeholders έχουν μεταβαλλόμενες προσδοκίες και εφόσον οι CEOs λαμβάνουν σημαντικά υπόψη τα «θέλω» τους προβαίνουν σε μια σειρά από αλλαγές για να ανταποκριθούν σε αυτές. Η διαχείριση του brand, το marketing και η επικοινωνία έχουν τη δεσπόζουσα θέση με ποσοστά 96% για τους CEOs στην Κύπρο 94% για τους CEOs στην Ευρωζώνη και 93% για τους CEOs παγκόσμια. Ακολουθούν ο ορισμός και η διαχείριση κινδύνων με 95%, 92% και 93% αντίστοιχα και η φροντίδα για τα δικαιώματα και την ευημερία του ανθρώπινου δυναμικού με 94%, 91% και 90%.

Σχεδιάγραμμα 20: Αλλαγές στην επιχείρηση

Ε: Σε τι βαθμό προβαίνετε σε αλλαγές στους ακόλουθους τομείς, προκειμένου να ανταποκριθείτε στις μεταβαλλόμενες προσδοκίες των stakeholders;

Ερωτηθέντες που δήλωσαν «Σημαντικές ή Μερικές αλλαγές»

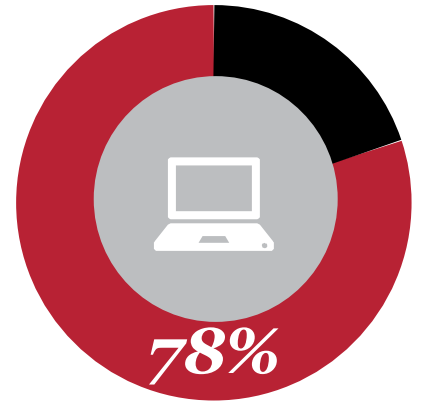
Κύπρος Ευρωζώνη Παγκόσμια

Τεχνολογία

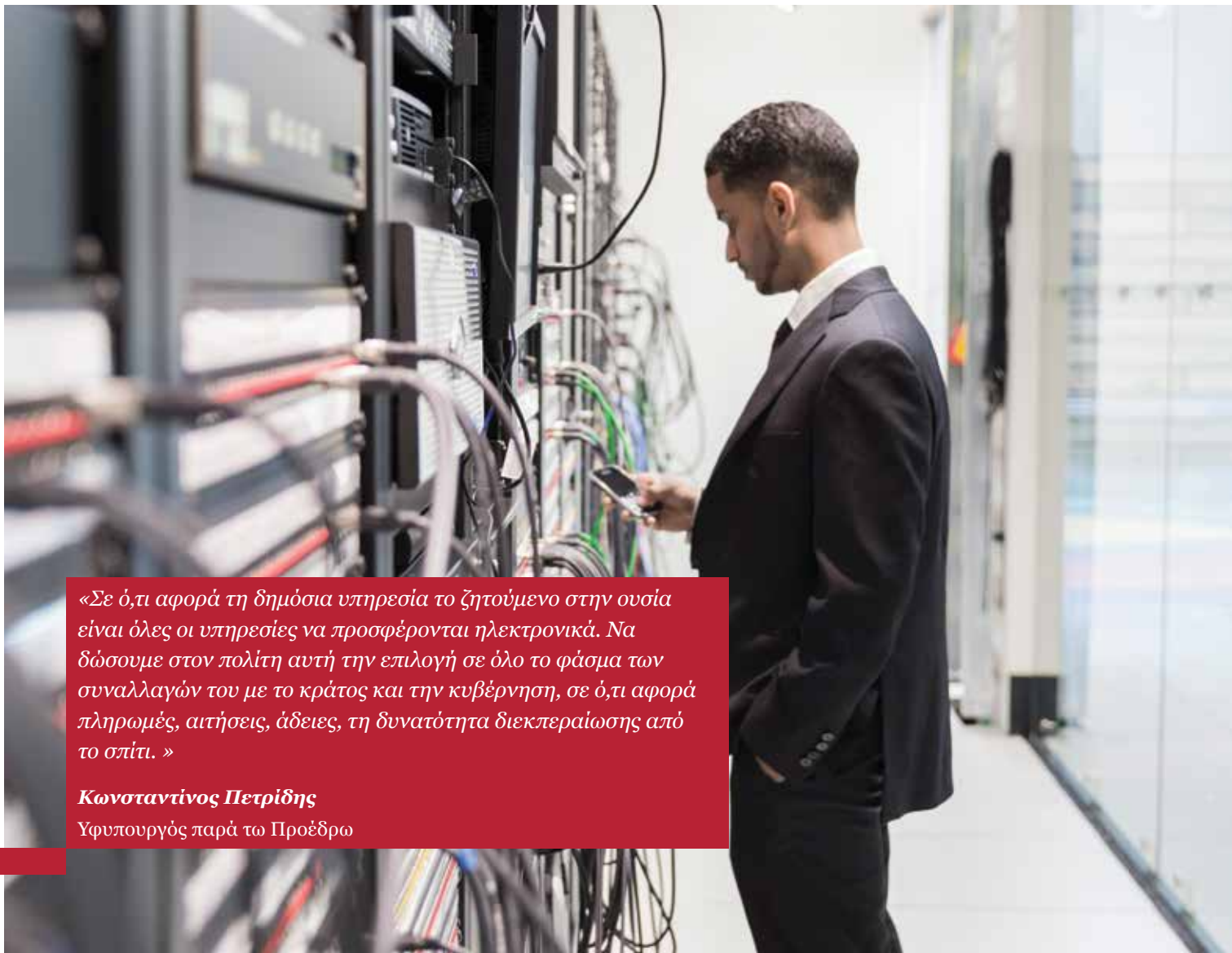
Η τεχνολογία συνδέεται άρρηκτα με την καινοτομία και η καινοτομία είναι κουλτούρα που πρέπει να εφαρμοστεί σε όλες τις δραστηριότητες των εταιριών προκειμένου να ανταποκριθούν στις μεταβαλλόμενες ανάγκες των καταναλωτών.

Η χρήση των νέων τεχνολογιών όπως το διαδίκτυο, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, το cloud computing και το Internet of Things φέρνουν μια νέα εποχή γεμάτες προκλήσεις. Επιπλέον οι νεότερες γενιές έχουν μεγαλώσει με την τεχνολογία οπότε έχουν διαφορετική προσέγγιση σε σχέση με τους πιο παλιούς και παραδοσιακούς καταναλωτές.

Ο ρόλος των CEOs είναι να μπορέσουν να δουν μπροστά, να αντιληφθούν τη χρήση της τεχνολογίας και τα οφέλη που αυτή μπορεί να επιφέρει στις επιχειρήσεις τους, αλλά και να μπορέσουν να κατανοήσουν πως οι νέες τεχνολογίες αλλάζουν και διαμορφώνουν τη συμπεριφορά του καταναλωτή.

των CEOs στην Κύπρο θεωρούν ότι τα δεδομένα και οι αναλύσεις αυτών μπορούν να ωφελήσουν τη συνεργασία τους με τους διάφορους stakeholders

«Σε ό,τι αφορά τη δημόσια υπηρεσία το ζητούμενο στην ουσία είναι όλες οι υπηρεσίες να προσφέρονται ηλεκτρονικά. Να δώσουμε στον πολίτη αυτή την επιλογή σε όλο το φάσμα των συναλλαγών του με το κράτος και την κυβέρνηση, σε ό,τι αφορά πληρωμές, αιτήσεις, άδειες, τη δυνατότητα διεκπεραίωσης από το σπίτι. »

Κωνσταντίνος Πετρίδης

Υφυπουργός παρά τω Προέδρω

Ανθρώπινο δυναμικό

Οι CEOs στην Κύπρο (56%) δίνουν μεγάλη σημασία στις απολαβές, τα κίνητρα και τα προνόμια που παρέχουν στο ανθρώπινο δυναμικό τους προκειμένου να προσελκύσουν και να διατηρήσουν τα άτομα που χρειάζονται για να είναι ανταγωνιστικοί. Οι CEOs στην Ευρωζώνη (40%) εστιάζουν περισσότερο στην κουλτούρα και συμπεριφορά στον εργασιακό χώρο, ενώ οι CEOs παγκόσμια (49%) ενδιαφέρονται για την ανάδειξη των ηγετών του μέλλοντος.

Σχεδιάγραμμα 21: Αλλαγές στη στρατηγική διαχείρισης ταλέντων

Ε: Ποιες πτυχές της στρατηγικής διαχείρισης ταλέντων τροποποιείτε με στόχο τη μεγαλύτερη δυνατή επιτυχία κατά την προσέλκυση, τη διατήρηση και την απασχόληση των ατόμων που χρειάζεστε, για να παραμένετε ανταγωνιστικοί;

Απολαβές, κίνητρα και προνόμια που παρέχουμε στο ανθρώπινο δυναμικό μας

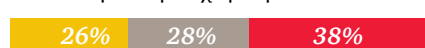
Εστίαση στις δεξιότητες και στην προσαρμοστικότητα του προσωπικού μας

Ενίσχυση της φήμης μας ως ηθικών και κοινωνικά υπεύθυνων εργοδοτών

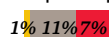
Αποτελεσματική διαχείριση επιδόσεων

Εστίαση στην ποικιλομορφία και την ενσωμάτωση

Αποτελεσματικά προγράμματα παγκόσμιας κινητικότητας

Κουλτούρα και συμπεριφορά στον εργασιακό χώρο

Υγεία και ευημερία του ανθρώπινου δυναμικού μας (συμπεριλαμβανομένης της ευελιξίας στην εργασία και της ισορροπίας μεταξύ εργασίας/ελεύθερου χρόνου)

Εστίαση στην ανάδειξη των ηγετών του μέλλοντος

Εστίαση στην παραγωγικότητα μέσω του αυτοματισμού και της τεχνολογίας

Τοποθεσίες των δραστηριοτήτων μας

Χρήση προγνωστικών αναλύσεων δεδομένων ανθρώπινου δυναμικού

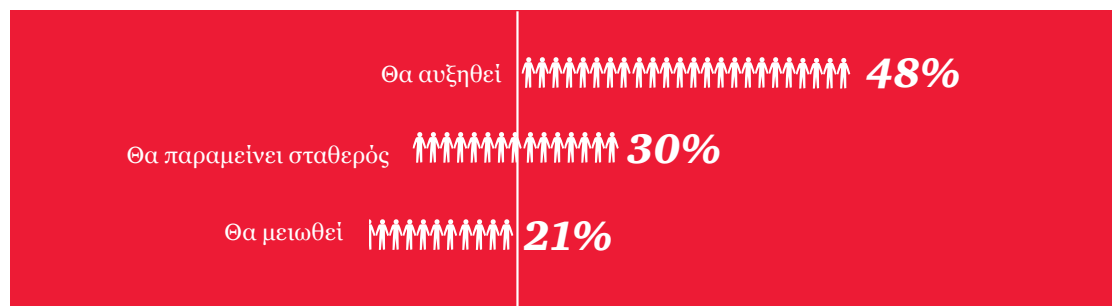
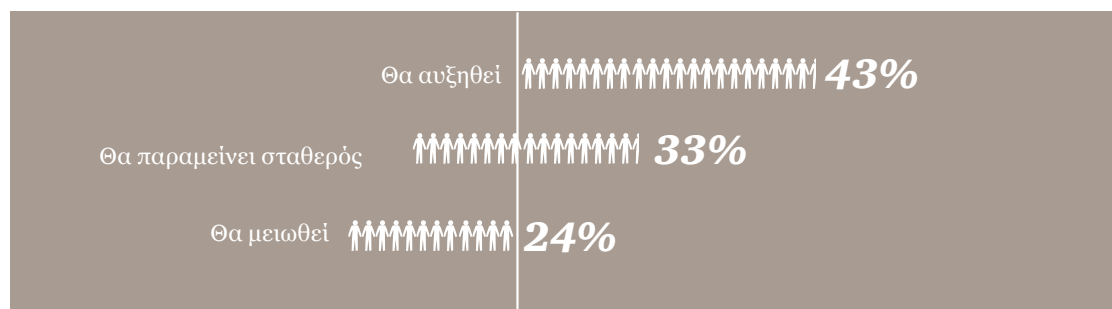
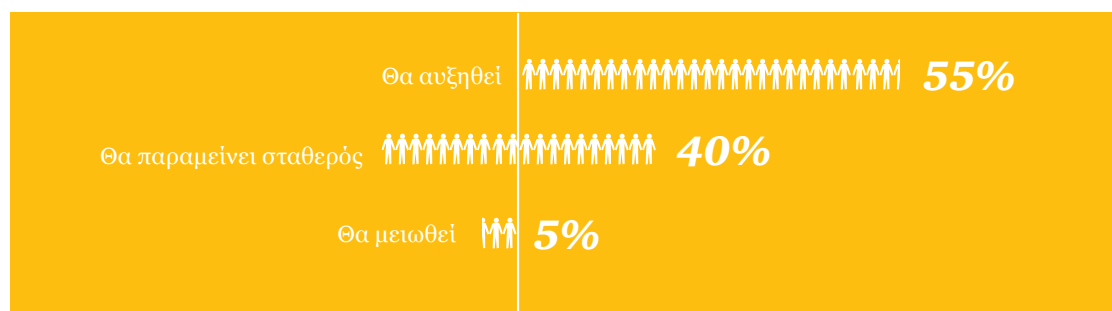

Κύπρος Ευρωζώνη Παγκόσμια

Μια καίρια ερώτηση κάθε χρόνο για τους CEOs αλλά συνάμα και σοβαρή ένδειξη για το πώς βλέπουν το μέλλον των εταιριών τους είναι η πρόθεσή τους να αυξήσουν, να διατηρήσουν ή να μειώσουν το προσωπικό τους. Φέτος παραπάνω από τους μισούς CEOs (55%) στην Κύπρο είπαν ότι το προσωπικό τους θα αυξηθεί τους επόμενους 12 μήνες όταν πέρσι αυτό το ποσοστό ανερχόταν στο 37%. Επιπλέον μειώθηκε το ποσοστό εκείνων που είπαν ότι το προσωπικό τους θα μειωθεί καθώς φέτος το 5% των CEOs έλεγε ότι θα μειώσει το προσωπικό του ενώ πέρσι αυτό το ποσοστό κυμαινόταν στο 8%. Αντίστοιχα οι CEOs στην Ευρωζώνη και παγκόσμια τείνουν στην αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού τους με ποσοστό 43% και 48%.

Σχεδιάγραμμα 22: Αλλαγές στον αριθμό των απασχολούμενων

Ε: Αναμένετε ότι ο αριθμός των απασχολούμενων στην εταιρία σας θα αυξηθεί, θα μειωθεί ή θα παραμείνει σταθερός κατά τους επόμενους 12 μήνες;

Κύπρος Ευρωζώνη Παγκόσμια

Αποτίμηση της επιτυχίας

Κράτος και επιχειρήσεις. Χρειάζεται μια αγαστή συνεργασία ώστε το κράτος να στηρίζει τις ανάγκες των επιχειρήσεων οι οποίες θα βοηθήσουν τη χώρα να επιστρέψει σε πορεία ανάπτυξης. Οι CEOs στην Κύπρο πιστεύουν ότι (65%) το εξειδικευμένο, καταρτισμένο και ευπροσάρμοστο εργατικό δυναμικό, (59%) τα υψηλά επίπεδα απασχόλησης και (40%) η υγεία και ευημερία του ανθρώπινου δυναμικού, έχουν τη μεγαλύτερη σημασία για την κοινωνία του σήμερα, στη χώρα που εδρεύει η εταιρία τους. Όσον αφορά στις προτεραιότητες του κράτους και το πόσο αποτελεσματικό αυτό έχει υπάρξει στην επίτευξη των αποτελεσμάτων, το 60% των CEOs στην Κύπρο θεωρεί ότι το κατανοητό, σταθερό και αποτελεσματικό φορολογικό σύστημα θα πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα τους κράτους και το 56% πιστεύει ότι το κράτος είναι αποτελεσματικό στην πιο πάνω δράση.

Σχεδιάγραμμα 23: Προτεραιότητες και αποτελεσματικότητα του κράτους

Ε: Ποια τρία από τα ακόλουθα αποτελέσματα πιστεύετε ότι έχουν τη μεγαλύτερη σημασία για την **κοινωνία σήμερα**, στη χώρα όπου εδρεύει η εταιρία σας;

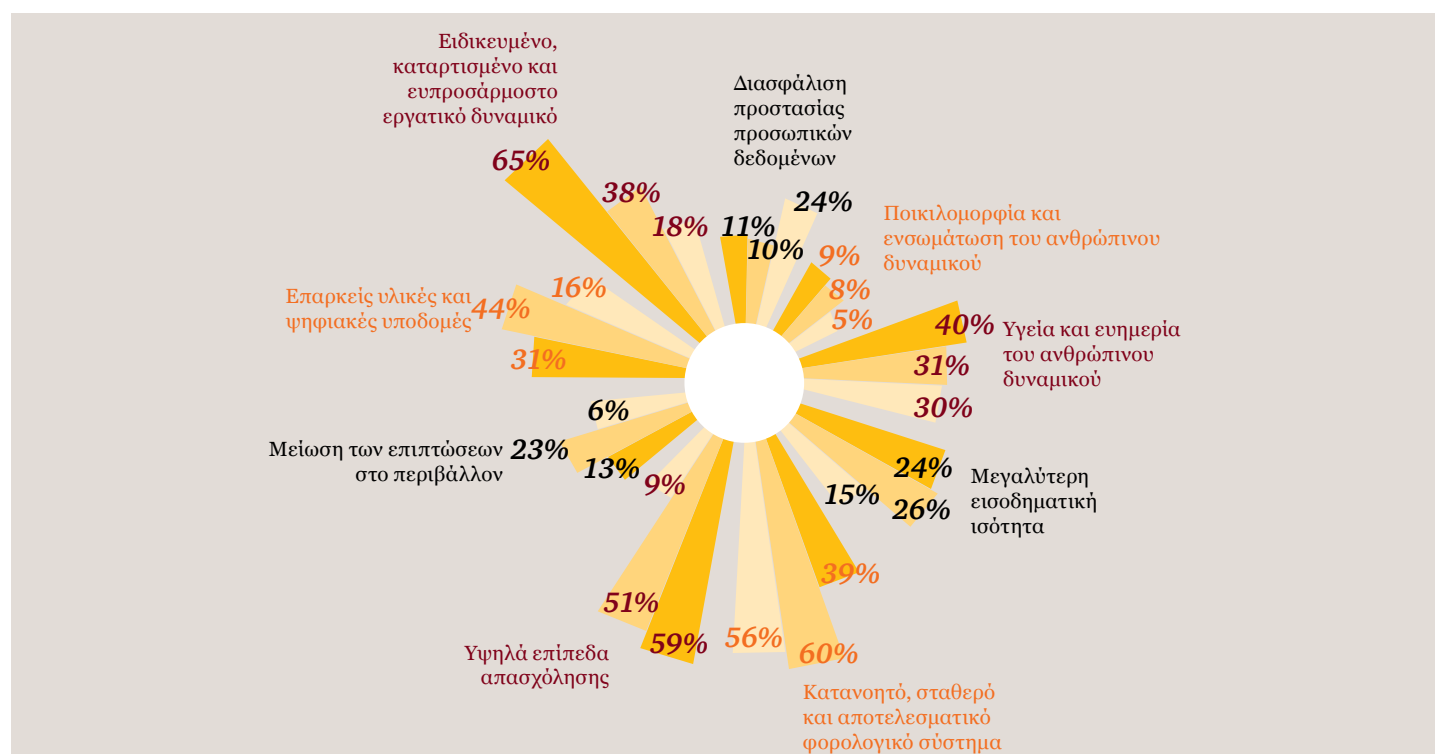
Ε: Ποια τρία από αυτά τα αποτελέσματα, πιστεύετε ότι θα πρέπει να αποτελούν **προτεραιότητα για το κράτος** στη χώρα όπου εδρεύει η εταιρία σας;

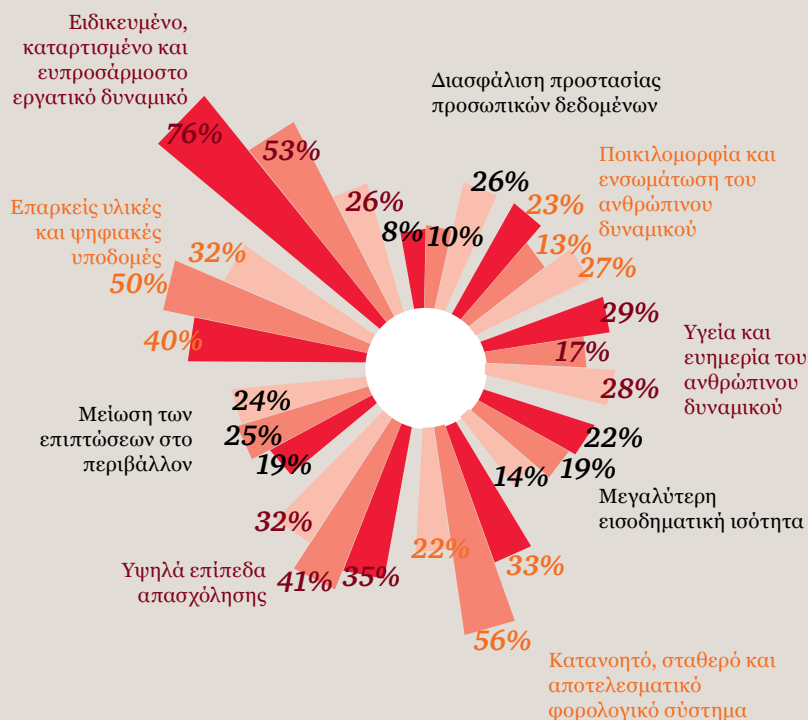
Ε: Πόσο **αποτελεσματικό** θεωρείτε ότι έχει υπάρξει το **κράτος** στην επίτευξη αυτών των αποτελεσμάτων στη χώρα όπου εδρεύει η εταιρία σας;

Κοινωνία
Κράτος
Αποτελεσματικότητα του κράτους (Ερωτηθέντες που δήλωσαν «Αποτελεσματικό» ή «Εξαιρετικά αποτελεσματικό»)

Κύπρος

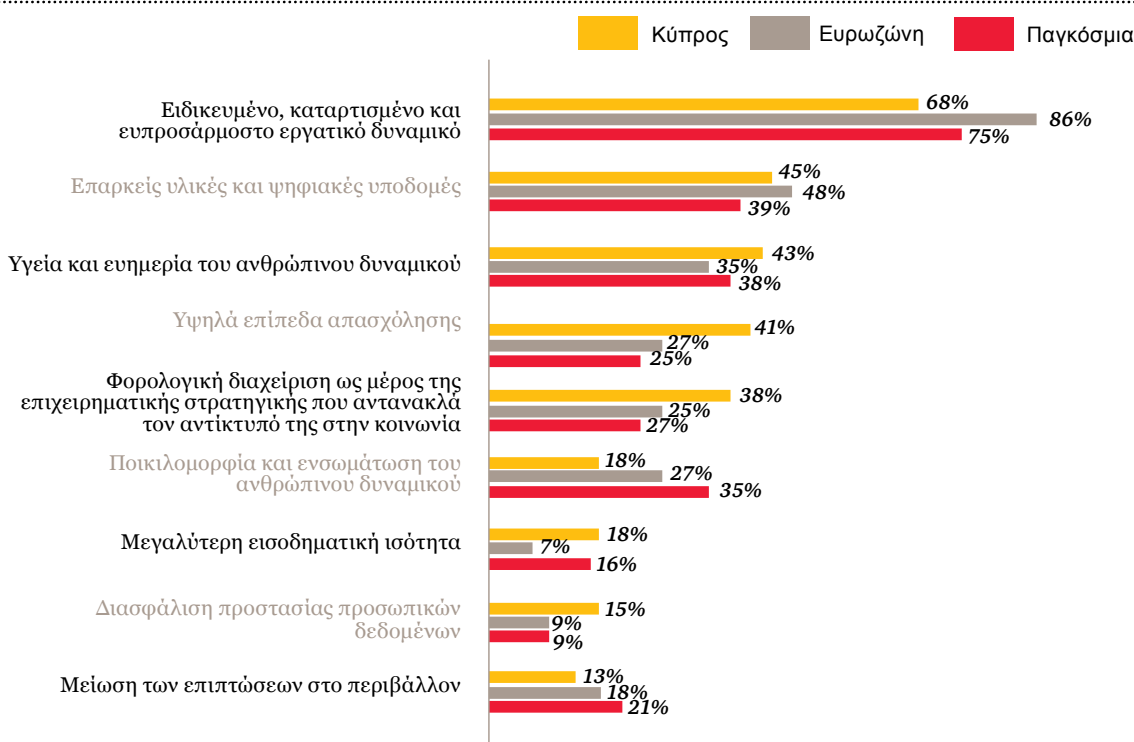

Στη συμπληρωματική ερώτηση τι θα πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα για τις επιχειρήσεις στη χώρα που εδρεύει η εταιρία τους, οι CEOs ταυτίζονται καθώς πιστεύουν στο εξειδικευμένο, καταρτισμένο και ευπροσάρμοστο εργατικό δυναμικό, όπως και στην προηγούμενη ερώτηση για τη σημασία στην κοινωνία του σήμερα, και ακολουθούν οι επαρκείς υλικές και ψηφιακές υποδομές.

Σχεδιάγραμμα 24: Προτεραιότητες των επιχειρήσεων

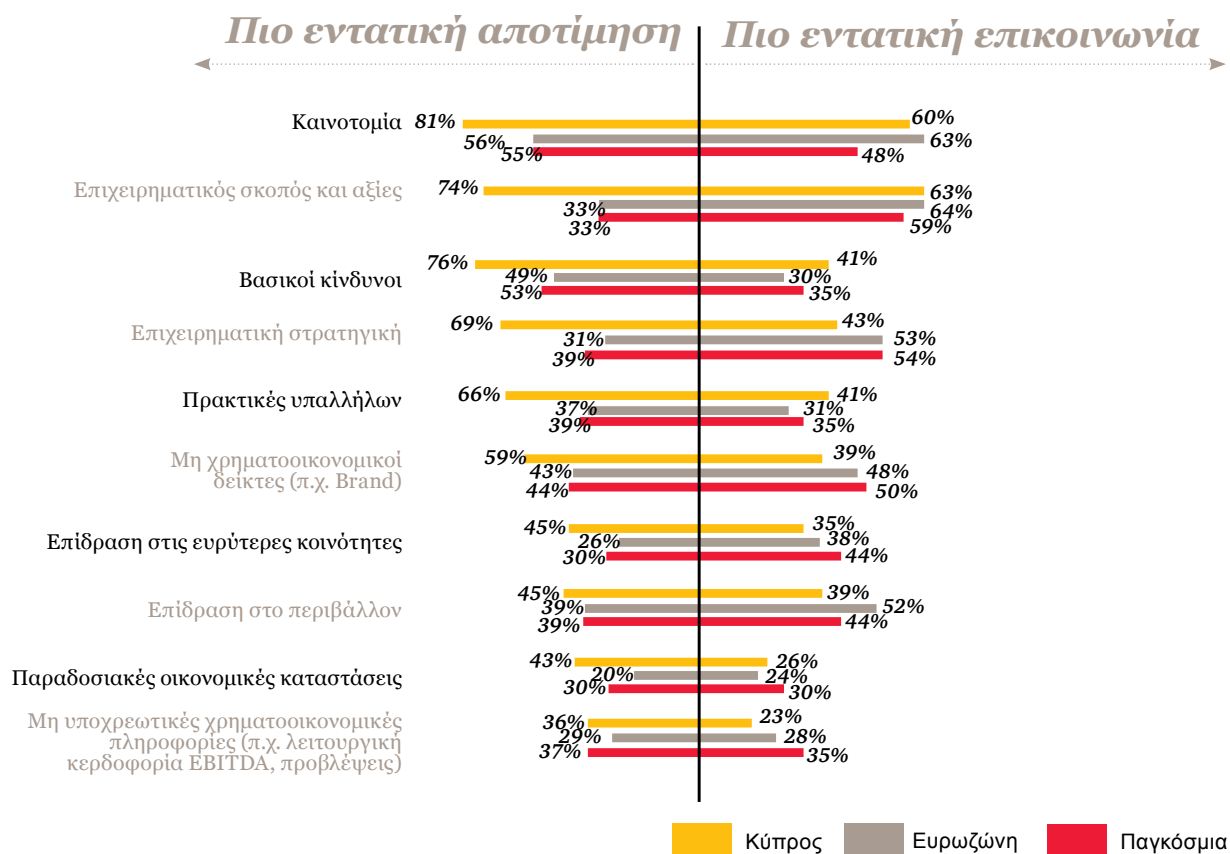
Ε: Ποια τρία από τα ακόλουθα αποτελέσματα, πιστεύετε ότι θα πρέπει να αποτελούν προτεραιότητα για τις επιχειρήσεις στη χώρα όπου εδρεύει η εταιρία σας;

Αναφορικά με τους stakeholders, οι CEOs στην Κύπρο θεωρούν ότι η επιχείρησή τους θα πρέπει να προβαίνει σε περισσότερες ενέργειες για την αποτίμηση της καινοτομίας (81%) και τον επιχειρηματικό σκοπό και τις αξίες (74%), ενώ θα πρέπει να επικοινωνούν περισσότερο την αξία και την επίδραση πρώτα του επιχειρηματικού σκοπού και των αξιών της επιχείρησης (63%) και μετά της καινοτομίας (60%). Το ίδιο ακριβώς ισχύει και για τους CEOs της Ευρωζώνης και παγκόσμια καθώς συμφωνούν για την ανάγκη της αποτίμησης και της επικοινωνίας των πιο πάνω τομέων.

Σχεδιάγραμμα 25: Αποτίμηση και επικοινωνία επίδρασης και αξίας

Ε: Όσον αφορά στους stakeholders, σε ποιους από τους παρακάτω τομείς θεωρείτε ότι η επιχείρησή σας θα πρέπει να προβαίνει σε περισσότερες ενέργειες για (α) **την αποτίμηση** και (β) **την επικοινωνία** σχετικά με την αντίκτυπο και την αξία;

Τέλος το 82% των CEOs στην Κύπρο, και στην Ευρωζώνη και το 76% παγκόσμια συμφωνούν απόλυτα ότι η επιχειρηματική επιτυχία τον 21^ο αιώνα θα προσδιορίζεται και από άλλους παράγοντες πέρα από την κερδοφορία. Και αυτό γιατί όπως αναφέρθη και πιο πάνω, η επιτυχία των εταιριών έγκειται πλέον και σε παράγοντες όπως η μακροπρόθεσμη στρατηγική τους και το κατά πόσο έχουν αντιληφθεί τις τάσεις της αγοράς τους και τη συμπεριφορά των πελατών τους. Οι CEOs φαίνεται ότι αντιλαμβάνονται πέρα από τους κανόνες της αγοράς και το ρυθμιστικό πλαίσιο, τη σημασία της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας και της τεχνολογίας και το πώς αυτά δημιουργούν αξία για τις επιχειρήσεις τους και για το προσωπικό τους.

Σχεδιάγραμμα 26: Προσδιορίζοντας την επιχειρηματική επιτυχία το 21^ο αιώνα

Ε: Σε τι βαθμό συμφωνείτε με την άποψη ότι η επιχειρηματική επιτυχία τον 21^ο αιώνα θα προσδιορίζεται και από άλλους παράγοντες πέρα από την κερδοφορία;

Κύπρος

Ευρωζώνη

Παγκόσμια

Διαφωνώ κάθετα
 Διαφωνώ
 Καμία άποψη
 Συμφωνώ
 Συμφωνώ απόλυτα

Συμπεράσματα

Η Ετήσια Παγκόσμια Έρευνα της PwC αποτελεί ορόσημο για τους CEOs καθώς φέτος περισσότεροι από 1.400 συμμετείχαν σε αυτήν. Κάθε χρόνο η συμμετοχή αυξάνεται θεαματικά και αυτό αποτελεί, για όλους εμάς στην PwC, επιβεβαίωση της προσπάθειας που γίνεται να είμαστε δίπλα στην επιχειρηματική κοινότητα και να τη στηρίζουμε σε όλα εκείνα που την απασχολούν.

Σε αυτό το πλαίσιο πραγματοποιήσαμε, για 5η συνεχή χρονιά, την έρευνα για τους CEOs στην Κύπρο. Στόχος μας ήταν να αποτυπώσουμε τις απόψεις και τις εκτιμήσεις της τοπικής επιχειρηματικής ηγεσίας αλλά και το πώς αυτή βλέπει τις τάσεις της αγοράς στην οποία δραστηριοποιούνται.

Σύμφωνα λοιπόν με τα συμπεράσματα της έρευνάς μας, οι CEOs στην Κύπρο βλέπουν ευκαιρίες για ανάπτυξη, αλλά ανησυχούν για τη γεωπολιτική αβεβαιότητα, για τη δωροδοκία και τη διαφθορά. Η αισιοδοξία των CEOs είναι ανοδική όσον αφορά στις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας τους για την επόμενη χρονιά, ενώ είναι πιο συγκρατημένοι για την παγκόσμια οικονομία καθώς προβλέπουν ότι αυτή θα παραμείνει σε σταθερά επίπεδα.

Γύρω από τους CEOs εξετάζεται ο σημαντικός ρόλος της τεχνολογίας και της καινοτομίας, ο ρόλος των stakeholders και το πώς αυτοί επηρεάζουν τις εταιρικές αποφάσεις, το ανθρώπινο δυναμικό, καθώς και τα προνόμια και τα κίνητρα που χρειάζονται για να παραμείνουν στην εταιρία που εργάζονται. Τέλος εξετάζονται οι προτεραιότητες αλλά και η αποτελεσματικότητα του κράτους σε σχέση με αυτές.

Είναι γεγονός ότι στο διεθνές μεταβαλλόμενο περιβάλλον, οι CEOs καλούνται να βρουν τη χρυσή τομή και ισορροπία ανάμεσα σε εκείνα που θέλουν να πετύχουν για τις εταιρίες τους και τις τάσεις της παγκόσμιας αγοράς. Πέρα από τα ποσοστά και τις έρευνες όμως, εκείνο που έχει σημασία για τους CEOs είναι να βασιστούν στο ένστικτο στην εμπειρία, τη γνώση και το ταλέντο τους για να μπορέσουν να οραματιστούν το μέλλον των εταιριών τους. Η καινοτομία πρέπει να έχει έναν ξεχωριστό ρόλο σε αυτήν την προσπάθεια. Η καινοτομία είναι εκείνη που ωθεί τις εταιρίες για να εισάγουν νέα προϊόντα ή υπηρεσίες πριν από τους ανταγωνιστές τους, ώστε να αυξήσουν την κερδοφορία τους. Επιπλέον όμως η καινοτομία είναι εκείνη που ξεχωρίζει έναν ηγέτη απ' όλους τους υπόλοιπους που απλά ακολουθούν.

Ας γίνουμε λοιπόν πιο δημιουργικοί και ας τολμήσουμε. Ας τολμήσουμε να αλλάξουμε την επιχειρηματική κουλτούρα μας, να είμαστε ανοιχτοί στην αλλαγή και να δούμε τα πράγματα με μια άλλη διαφορετική ματιά. Θα είναι πράγματι ενδιαφέρον το πώς θα μπορούσε αυτή η αλλαγή να επηρεάσει τη στρατηγική των CEOs και το πώς θα επιδρούσε στις αλλαγές που προτίθενται να κάνουν στις επιχειρήσεις τους ώστε να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των καιρών.

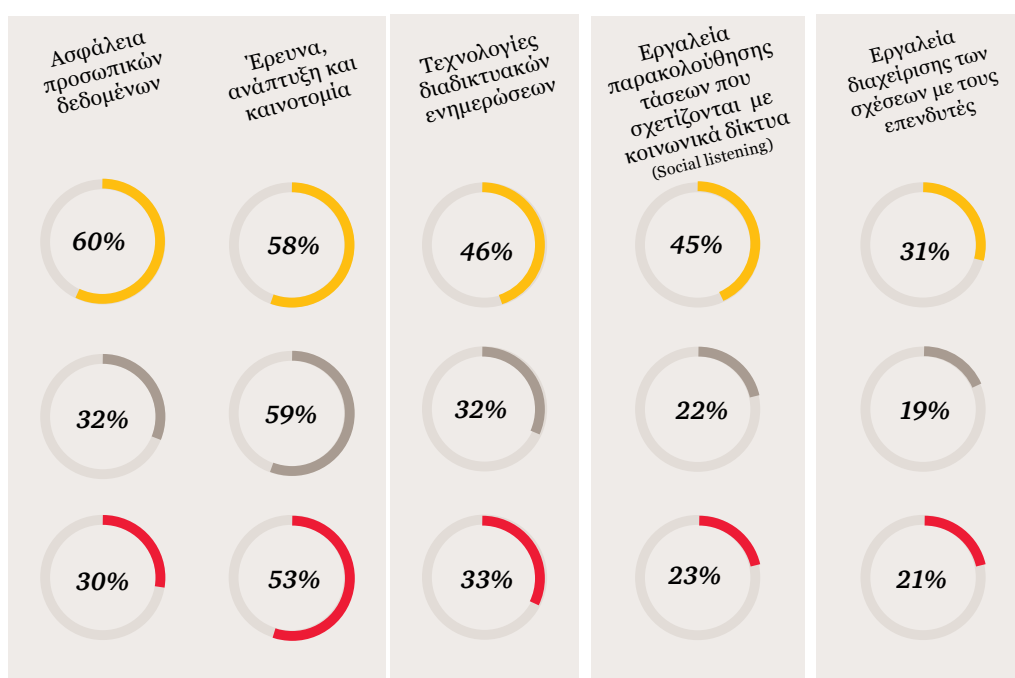
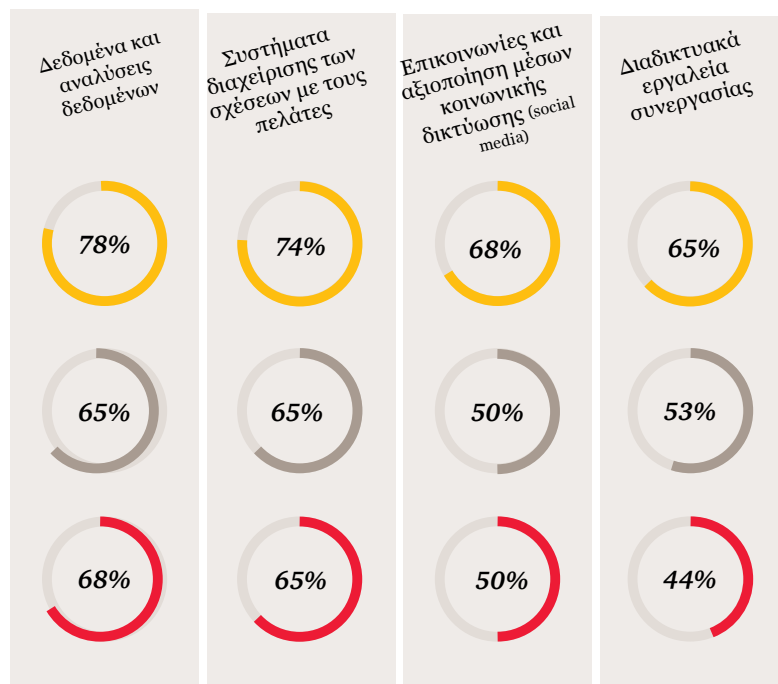
Όπως έλεγε και ο Steve Jobs, της Apple
“Innovation distinguishes between a leader and a follower”.

Θα θέλατε να μάθετε περισσότερα;

Σχεδιάγραμμα 27: Τεχνολογίες που προάγουν τη συνεργασία με τους stakeholders

Ε: Ποιες τεχνολογίες θεωρείτε ότι έχουν το μεγαλύτερο όφελος στη συνεργασία σας με διάφορους stakeholders;

Κύπρος Ευρωζώνη Παγκόσμια

Θα θέλατε να μάθετε περισσότερα;

Σχεδιάγραμμα 28: Stakeholders και αύξηση των επικοινωνιακών ενεργειών

Ε: Ποιοι stakeholders θεωρείτε ότι μπορούν να επηρεάσουν περισσότερο την απόφασή σας να αυξήσετε τις επικοινωνιακές σας ενέργειες σε καθέναν από τους παρακάτω τομείς;

	Παραδοσιακές οικονομικές καταστάσεις			Μη υποχρεωτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες (π.χ. λειτουργική κερδοφορία EBITDA, προβλέψεις)			Μη χρηματοοικονομικοί δείκτες (π.χ. Brand)			Επιπτώσεις στο περιβάλλον			Επιπτώσεις στις ευρύτερες κοινότητες		
Κράτος και ρυθμιστικές αρχές	19%	20%	28%	11%	8%	12%	10%	10%	6%	32%	24%	26%	7%	9%	14%
Εργαζόμενοι (συμπεριλαμβανομένων των συνδικαλιστικών οργανώσεων)	19%	22%	9%	22%	19%	13%	13%	8%	8%	6%	3%	3%	0%	7%	6%
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	5%	7%	5%	0%	11%	6%	10%	8%	10%	0%	9%	8%	14%	15%	13%
Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ)	5%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	1%	0%	9%	8%	0%	8%	4%
Συνεργάτες στην αλυσίδα εφοδιασμού	10%	6%	3%	6%	6%	2%	3%	3%	4%	0%	2%	2%	7%	2%	3%
Πελάτες	24%	6%	8%	22%	11%	10%	29%	35%	41%	13%	15%	13%	18%	8%	12%
Τοπικές κοινότητες	0%	0%	0%	6%	0%	0%	0%	2%	1%	13%	14%	15%	29%	16%	20%
Πάροχοι κεφαλαίων (συμπεριλαμβανομένων των ακτιβιστών επενδύσεων)	14%	26%	34%	22%	29%	41%	10%	9%	11%	0%	2%	2%	4%	2%	2%
Ευρύ κοινό	0%	6%	5%	6%	5%	5%	13%	16%	11%	13%	19%	17%	14%	21%	22%
Ανταγωνιστές και συνεργάτες στον κλάδο	0%	0%	2%	6%	3%	2%	3%	1%	2%	6%	0%	1%	0%	0%	1%

	Πρακτικές υπαλλήλων	Καινοτομία	Επιχειρηματικός σκοπός και αξίες	Επιχειρηματική στρατηγική	Βασικοί κίνδυνοι
Κράτος και ρυθμιστικές αρχές	12% 9% 8%	6% 4% 5%	8% 4% 3%	6% 6% 3%	15% 17% 20%
Εργαζόμενοι (συμπεριλαμβανομένων των συνδικαλιστικών οργανώσεων)	48% 50% 60%	8% 11% 12%	20% 41% 43%	18% 23% 30%	24% 17% 19%
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	0% 4% 4%	2% 10% 7%	2% 5% 4%	0% 3% 1%	0% 2% 1%
Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ)	0% 1% 1%	0% 1% 0%	0% 0% 0%	0% 0% 0%	0% 0% 0%
Συνεργάτες στην αλυσίδα εφοδιασμού	0% 0% 1%	8% 4% 4%	4% 2% 1%	3% 3% 4%	0% 0% 4%
Πελάτες	9% 17% 10%	29% 46% 46%	34% 19% 18%	24% 21% 16%	12% 9% 8%
Τοπικές κοινότητες	0% 1% 2%	0% 1% 1%	0% 1% 2%	0% 1% 1%	3% 0% 0%
Πάροχοι κεφαλαίων (συμπεριλαμβανομένων των ακτιβιστών επενδυτών)	9% 3% 2%	10% 8% 6%	8% 3% 8%	21% 29% 30%	6% 39% 33%
Ευρύ κοινό	3% 6% 5%	13% 9% 6%	12% 18% 13%	12% 7% 4%	12% 5% 3%
Ανταγωνιστές και συνεργάτες στον κλάδο	3% 0% 2%	13% 2% 8%	0% 0% 2%	3% 0% 3%	6% 3% 3%

Κύπρος
 Ευρωζώνη
 Παγκόσμια

Συνέντευξη με τον **Κωνσταντίνο** **Πετρίδη**

Υφυπουργό παρά τω Προέδρω

Ποιες τάσεις, περιλαμβανομένης της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας, και ποιες απειλές επηρεάζουν περισσότερο τον δημόσιο τομέα;

Τις τελευταίες δεκαετίες παρατηρείται μια ανοδική τάση σε ό,τι αφορά την αύξηση της ρύθμισης και αυτό ισχύει όχι μόνο για την Κύπρο αλλά και για τις κυριότερες ευρωπαϊκές χώρες. Ιδιαίτερα στην Ευρώπη, η αύξηση της ρύθμισης έχει δημιουργήσει ανισορροπίες. Η αύξηση αυτή αποδίδεται, εν μέρει, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αλλά, ως επί το πλείστον, και στις εθνικές αρχές. Έχουμε φθάσει σ' ένα σημείο όπου υπάρχει πλέον υπερβολική ρύθμιση, και αυτό δεν φαίνεται να αποδίδει. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο η Επιτροπή Γιούνκερ έχει θέσει την απορρύθμιση, ως μια από τις προτεραιότητές της. Αυτή είναι και η βασική προτεραιότητα της παρούσας κυβέρνησης και πιστεύω ότι θα επικεντρωθούμε σε αυτό από τώρα και στο εξής. Στην Ευρώπη παρατηρείται μια τάση για απορρύθμιση ή απλούστευση της ρύθμισης κι εναρμόνιση των διαδικασιών. Ορισμένες χώρες έχουν προχωρήσει με πιο γοργούς ρυθμούς από άλλες, όπως π.χ. το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία, έτσι κι εμείς προσπαθούμε να ακολουθήσουμε αυτήν την τάση. Όχι μόνο γιατί πρόκειται για μια διεθνή τάση αλλά γιατί αυτή η χώρα πρέπει να άρει τα εμπόδια που έχουν δημιουργηθεί και την αναποτελεσματικότητα που έχει επέλθει από την υπερβολική ρύθμιση.

Πώς θα επηρεάσουν οι τάσεις αυτές τον τρόπο με τον οποίο ο δημόσιος τομέας παρέχει τις υπηρεσίες του; Τι αντίκτυπο θα έχουν στη στρατηγική σας για το μέλλον;

Κατ' αρχάς, αναγνωρίζουμε ότι όντως υπάρχει αναποτελεσματικότητα. Καταβάλλουμε προσπάθειες για απορρύθμιση και απλούστευση των διαδικασιών. Αυτός υπήρξε ένας από τους κυριότερους στόχους της παρούσας κυβέρνησης και η απάντηση είναι πολύ απλή. Να δημιουργήσουμε μια πιο αποτελεσματική δημόσια υπηρεσία με σημαντικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη. Υπάρχουν στρεβλώσεις σε ό,τι αφορά τις διαδικασίες αδειοδότησης, τις καθυστερήσεις, τις άδειες που παραχωρούνται σε διεθνείς ή τοπικούς επενδυτές. Πρέπει να αντιληφθούμε ότι ζούμε σε μια ανοιχτή οικονομία, ο ανταγωνισμός είναι διεθνής και αν δεν καλύψουμε τη διαφορά, ο αντίκτυπος στην ανταγωνιστικότητά μας θα είναι πολύ αρνητικός. Αν κοιτάξουμε τους δείκτες της Παγκόσμιας Τράπεζας για την ανταγωνιστικότητα ή τη διευκόλυνση των επιχειρηματικών εργασιών, δεν είμαστε ανταγωνιστικοί. Προσπαθούμε να γίνουμε πιο ανταγωνιστικοί. Το αποτέλεσμα θα είναι διπλό. Κατ' αρχάς θα ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της δημόσιας υπηρεσίας όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών στην οικονομική κοινότητα και στους πολίτες και, κατά δεύτερο, θα διευκολυνθούν οι επενδύσεις και η ανάπτυξη.

Πώς οι ευρύτερες προσδοκίες των εμπλεκόμενων φορέων και ο γενικότερος αντίκτυπός σας στην κοινωνία επηρεάζουν την αποστολή σας;

Οι εμπλεκόμενοι φορείς αναμένουν μια πιο αποτελεσματική και πιο αποδοτική δημόσια υπηρεσία, ιδιαίτερα σε σχέση με τα ζητήματα στα οποία αναφέρθηκαν προηγουμένως, τη μείωση του διοικητικού φόρτου, την αντιμετώπιση της γραφειοκρατίας και την απλούστευση των διαδικασιών. Βεβαίως ασκούνται μεγάλες πιέσεις από τους εμπλεκόμενους φορείς που αναμένουν ότι τα πράγματα θα αλλάξουν από τη μια μέρα στην άλλη. Χρειάζεται όμως χρόνος. Χρειάζεται επικέντρωση σ' ένα συγκεκριμένο σχέδιο και τήρηση των προθεσμιών, ωστόσο η απορρύθμιση είναι μια διαδικασία που απαιτεί χρόνια. Η απλούστευση των διαδικασιών απαιτεί χρόνια. Δεν αρχίζουμε από το μηδέν. Υπάρχει μεγάλος αριθμός νομοθετημάτων και ρυθμίσεων που πρέπει να εξετασούμε. Οι εμπλεκόμενοι φορείς όντως ασκούν πίεση κι ελπίζουμε ότι θα προχωρήσουμε γρήγορα ώστε να έχουμε κάποιο αποτέλεσμα.

Συνέντευξη με τον Κωνσταντίνο Πετρίδη, Υφυπουργό παρά τω Προέδρω

Πώς εντάσσετε τους εμπλεκόμενους φορείς, τόσο εντός όσο και εκτός δημόσιας υπηρεσίας, στη λήψη αποφάσεων;

Έχουμε εμπλακεί σ' έναν εκτενή διάλογο και διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς, ωστόσο πρέπει να πω ότι στην Κύπρο το πρόβλημα δεν περιορίζεται μόνο στη δημόσια υπηρεσία. Ούτε και οι εμπλεκόμενοι φορείς στον ιδιωτικό τομέα είναι έτοιμοι να συμβάλουν ουσιαστικά σε αυτήν την προσπάθεια με την επιστημονική τους γνώση και συγκεκριμένες προτάσεις. Προσπαθούμε λοιπόν να συνεργαστούμε, υπάρχει διαβούλευση, λαμβάνουμε υπόψη τους προβληματισμούς τους και ελπίζουμε ότι αναπτύσσουμε μια εποικοδομητική συνεργασία που θα οδηγήσει σε θετικά αποτελέσματα.

Ποιες είναι οι προκλήσεις και ποιες οι ευκαιρίες για τον δημόσιο τομέα, παράλληλα με τη διατήρηση της βιωσιμότητάς του;

Η διατήρηση της βιωσιμότητας είναι ένα βασικό ζήτημα και ένα πρόβλημα που έχουν αντιμετωπίσει πολλές χώρες της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι αντίστοιχο με την αύξηση της ρύθμισης. Με τις αυξανόμενες ρυθμίσεις, αυξάνουμε κατά πολύ τον δημόσιο τομέα στην Ευρώπη. Το μέγεθος του δημόσιου τομέα σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες έχει καταστεί στην ουσία μη βιώσιμο σε σχέση με τα δημόσια οικονομικά. Στην Κύπρο, για παράδειγμα, πριν από τρία χρόνια απορροφούσε περίπου το 15,3% του ΑΕΠ. Το κρατικό μισθολόγιο ήταν το δεύτερο υψηλότερο στην Ευρώπη και γι' αυτό ήταν αναγκαία η λήψη μέτρων. Σήμερα είναι πολύ χαμηλότερο, περίπου στο 12% του ΑΕΠ. Προτείνουμε μια νέα νομοθεσία η οποία θα διασφαλίζει ότι δεν θα υπερβεί ποτέ ξανά τα σημερινά επίπεδα του περίπου 12% ενώ αναμένουμε ότι θα ακολουθήσει καθοδική πορεία. Αυτό αποτελεί υποχρέωση προς τον φορολογούμενο, υποχρέωση προς τους πολίτες, γιατί πάνω απ' όλα είμαστε μια κυβέρνηση κατά της φορολογίας. Δεν θέλουμε να επιβαρύνουμε την οικονομία, τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές με περισσότερους φόρους για να χρηματοδοτήσουμε τις ανάγκες του δημόσιου τομέα. Δεύτερον, δεν θέλουμε να αποκλείσουμε οποιαδήποτε άλλη δημόσια δαπάνη λόγω ενός μη βιώσιμου δημόσιου τομέα και τρίτο, η συρρίκνωση του μεγέθους του δημόσιου τομέα επιφέρει βελτίωση της αποτελεσματικότητας. Είναι παράλληλα και μια ιδεολογική προσέγγιση. Δεν πιστεύουμε στην ύπαρξη ενός ευμεγέθους δημόσιου τομέα και δεν πιστεύουμε στην παροχή υπηρεσιών που έχουν να κάνουν με επιχειρήσεις. Πιστεύουμε ότι υπάρχει σαφής διαχωρισμός μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Στο παρελθόν, ο δημόσιος τομέας στην Κύπρο εμπλεκόταν σε δραστηριότητες που δεν εμπίπτουν στη σφαίρα των εργασιών που θα πρέπει να διεκπεραιώνει ο δημόσιος τομέας, όπως επιχειρηματικές δραστηριότητες, παρασκευή και πώληση ειδών αρτοποιίας, κατασκευή επίπλων και άλλες παρόμοιες δραστηριότητες. Προσπαθούμε να τερματίσουμε αυτές τις εργασίες και να τις αφήσουμε εκεί όπου διεξάγονται καλύτερα, στον ιδιωτικό τομέα στην ουσία. Γι' αυτό ακριβώς έχουμε εκπονήσει ένα ιδιαίτερα φιλόδοξο σχέδιο ιδιωτικοποιήσεων που δεν θεωρούμε ότι αποτελεί μια άσκηση συγκέντρωσης εσόδων. Θεωρούμε τις ιδιωτικοποιήσεις ως μέσο προαγωγής της ανάπτυξης, της αποτελεσματικότητας, της ανταγωνιστικότητας αλλά και μείωσης του φόρτου του δημόσιου τομέα.

«Πρέπει να αντιληφθούμε ότι ζούμε σε μια ανοιχτή οικονομία, ο ανταγωνισμός είναι διεθνής και αν δεν καλύψουμε τη διαφορά, ο αντίκτυπος στην ανταγωνιστικότητά μας θα είναι πολύ αρνητικός».

Πώς ευθυγραμμίζετε τους ανθρώπους σας με τον σκοπό και την αποστολή του δημόσιου τομέα; Πώς μπορεί η διαφορετικότητα και η προσαρμοστικότητα του ταλαντούχου ανθρώπινου δυναμικού να δημιουργήσει νέες προσεγγίσεις στην παροχή αξίας και αποτελεσμάτων;

Το ερώτημα είναι θεωρητικό, αλλά πιστεύω ότι το ταλέντο και οι πρωτοβουλίες προωθούνται από το ίδιο το σύστημα. Αν το σύστημα επιτρέπει σ' αυτά τα ταλέντα και στις πρωτοβουλίες να αναδειχθούν τότε αυτό θα είναι και το αποτέλεσμα. Εάν έχεις ένα σύστημα όπως αυτό που επικρατεί σήμερα στην Κύπρο στον δημόσιο τομέα και το οποίο χαρακτηρίζεται από πλήρη ομοιογένεια σε ό,τι αφορά τη μεταχείριση του συνόλου των εργαζομένων, τότε ένας καλός υπάλληλος δεν μπορεί να αξιολογηθεί, δεν μπορεί να επιβραβευθεί για την καλή συμπεριφορά ή τις πρωτοβουλίες του. Δεν υπάρχει επικέντρωση στο αποτέλεσμα, δεν υπάρχει σύστημα αξιολόγησης, δεν υπάρχει αξιολόγηση της απόδοσης, δεν υπάρχει καμία διασύνδεση μεταξύ επαγγελματικής ανέλιξης και αξίας. Είχαμε ένα σύστημα όπου οι προαγωγές πραγματοποιούνταν με εντελώς διαφορετικά κριτήρια και τα κριτήρια αυτά ήταν απλά τα χρόνια υπηρεσίας. Και πρέπει να πω ότι τα χρόνια υπηρεσίας έχουν τόση σχέση με την απόδοση όσο και το σωματικό ύψος. Είναι ένας παράγοντας εντελώς άσχετος με την απόδοση. Η ημερομηνία ένταξης στη δημόσια υπηρεσία είναι εντελώς άσχετη με την αξία κι έτσι δεν θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στις προαγωγές. Σήμερα εισάγουμε διαφορετικά κριτήρια που θα επιτρέψουν στους καλύτερους να έχουν καλύτερη επαγγελματική ανέλιξη, να αναλάβουν πιο υπεύθυνες θέσεις. Αυτό θα οδηγήσει παράλληλα σε μεσοπρόθεσμη βελτίωση της αποτελεσματικότητας στη δημόσια υπηρεσία αλλά και στην οικονομία.

Σήμερα λοιπόν η απόδοση δεν μετριέται και δεν ανταμείβεται;

Όχι, υποτίθεται ότι υπάρχει ένα σύστημα απόδοσης αλλά είναι απλά ένα σύστημα που δημιουργεί διοικητικό φόρτο καθώς δεν συνδέεται με την απόδοση ενώ όλοι λαμβάνουν την ίδια βαθμολογία και όλοι είναι εξαιρετικοί. Το 99% του προσωπικού είναι εξαιρετικοί. Μακάρι η ανθρώπινη φύση να ήταν τέτοια που το 99% των ανθρώπων να είναι εξαιρετικοί και ισότιμοι, αλλά δυστυχώς δεν είμαστε ρομπότ και η φύση του ανθρώπου δεν είναι αυτή. Χρειάζεται συνεπώς ένα σύστημα αξιολόγησης που θα κατατάσσει τους εργαζόμενους σύμφωνα με την απόδοσή τους. Και αυτό είναι κάτι που εισάγουμε στη δημόσια υπηρεσία με τον καθοδηγητικό μηχανισμό ποσοστρώσεων (guided distribution). Χωρίς αυτό τον μηχανισμό, θα υποστήριζα την πλήρη κατάργηση οποιουδήποτε συστήματος αξιολόγησης γιατί απλά δεν είναι δυνατόν να γίνει αξιολόγηση.

Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι ο οργανισμός σας θα έπρεπε να κάνει περισσότερα σε ό,τι αφορά τη μέτρηση και γνωστοποίηση του αντίκτυπου και της αξίας του;

Το πρόβλημα με τη δημόσια υπηρεσία είναι ότι δεν έχεις πολύ συχνά μετρήσιμα αποτελέσματα κι έτσι στοχεύουμε σε υπηρεσίες και τμήματα όπου μπορούμε να μετρήσουμε τα αποτελέσματα αυτά. Οι εν λόγω υπηρεσίες και τμήματα έχουν να κάνουν με την εξυπηρέτηση, την έκδοση αδειών, την εξυπηρέτηση του πολίτη κι έτσι προσπαθούμε να καθορίσουμε αντικειμενικά και μετρήσιμα κριτήρια εκεί για να επιτευχθούν αυτά τα αποτελέσματα.

Συνέντευξη με τον Κωνσταντίνο Πετρίδη, Υφυπουργό παρά τω Προέδρω

Σε ποιο βαθμό διαθέτετε τα κατάλληλα συστήματα ώστε να διασφαλίσετε τη διαφάνεια και ότι οι σωστοί άνθρωποι θα είναι υπόλογοι για ενέργειες και αποφάσεις που λαμβάνονται;

Διαφάνεια υπάρχει στη δημόσια υπηρεσία. Για χάρη της διαφάνειας έχει εισαχθεί σημαντικός αριθμός κριτηρίων που έχουν δημιουργήσει πολλά θέματα στο ρυθμιστικό πλαίσιο της δημόσιας υπηρεσίας. Αλλά δεν θα έλεγα ότι οι διαδικασίες που ακολουθεί η κυβέρνηση δεν είναι διαφανείς. Προσπαθούμε να βελτιώσουμε και αυτό το σημείο με τη μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας σε ό,τι αφορά το ανθρώπινο δυναμικό που βρίσκεται σε εξέλιξη αλλά και πάλι είναι κάπως θεωρητικό. Δεν μπορείς να έχεις απόλυτη διαφάνεια όταν συνυπάρχει και ο ανθρώπινος παράγοντας. Υπάρχουν περιθώρια για υποκειμενικότητα και κάποτε η υποκειμενικότητα είναι ευπρόσδεκτη, δεν είναι όλα μετρήσιμα, αλλά έτσι είναι η ζωή.

«Είναι οι επιχειρήσεις που δημιουργούν αξία για την κοινωνία. Ποιος είναι ο λόγος ύπαρξης του κράτους; Να διευκολύνει τις επιχειρήσεις».

Ποιος θα είναι ο ρόλος της τεχνολογίας στη δημιουργία συνεκτικότητας, στην αύξηση της παραγωγικότητας και στη διευκόλυνση των αλλαγών που διαβλέπετε;

Μεγάλος ωστόσο υστερούμε. Ένα παράδειγμα είναι η ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Σε ό,τι αφορά τη δημόσια υπηρεσία το ζητούμενο στην ουσία είναι όλες οι υπηρεσίες να προσφέρονται ηλεκτρονικά. Να δώσουμε στον πολίτη αυτή την επιλογή σε όλο το φάσμα των συναλλαγών του με το κράτος και την κυβέρνηση, σε ό,τι αφορά πληρωμές, αιτήσεις, άδειες, τη δυνατότητα διεκπεραίωσης από το σπίτι. Θα ήταν μια πολύ καλή υπηρεσία. Δυστυχώς, δεν έχουν γίνει πολλά. Και όταν λέω δεν έχουν γίνει πολλά τα τελευταία χρόνια είμαι πολύ επεικής. Στην ουσία δεν έχει γίνει τίποτα τα τελευταία χρόνια. Έτσι προσπαθούμε τώρα να κτίσουμε το πλαίσιο ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, και αυτό δεν έχει να κάνει μόνο με την τεχνολογική πτυχή. Η τεχνολογία είναι μία μόνο παράμετρος. Θα πρέπει να αλλάξει ολόκληρη η νομική υποδομή, το όλο νομικό πλαίσιο, το όλο ρυθμιστικό πλαίσιο, να αντιμετωπιστούν και άλλα ζητήματα, κι έτσι είμαστε στη διαδικασία δημιουργίας αυτού του πλαισίου ώστε να αξιοποιήσουμε την τεχνολογία. Δεν είμαστε ένας οργανισμός που κατασκευάζει αυτοκίνητα, δεν είμαστε εργοστάσιο που θα χρησιμοποιήσει μηχανήματα υψηλής αξίας ή υψηλή τεχνολογία από αυτή την άποψη, αλλά πρέπει να εξυπηρετήσουμε τους πολίτες και να παρέχουμε τις υπηρεσίες ηλεκτρονικά. Αυτός λοιπόν είναι ένας από τους στόχους μας και πιστεύω ότι θα έχουμε απτά αποτελέσματα στα επόμενα μερικά χρόνια.

Πώς μπορούν οι επιχειρήσεις και το κράτος να δημιουργήσουν από κοινού περισσότερη αξία για την κοινωνία;

Κατ'ακρίβειαν είναι οι επιχειρήσεις που δημιουργούν αξία για την κοινωνία. Ποιος είναι ο λόγος ύπαρξης του κράτους; Να διευκολύνει τις επιχειρήσεις, και όταν αναφέρομαι σε επιχειρήσεις, κάθε πρόσωπο εκτός του δημόσιου τομέα είναι επιχείρηση. Εργάζονται κάπου, είναι μέλη μιας επιχείρησης. Ο λόγος ύπαρξης του κράτους είναι να τους διευκολύνει να παράγουν περισσότερο, καθώς αυτό θα οδηγήσει σε μια σταδιακή ενίσχυση της ευημερίας στην κοινωνία. Και αυτός είναι ο στόχος. Αυτός θα πρέπει να είναι ο στόχος όλων μας. Αντιλαμβάνομαι ότι μέσα από

τα χρόνια, με την υπερβολική ρύθμιση, και για πολιτικούς λόγους, κάποιες φορές το κράτος ενεργεί όχι ως διαμεσολαβητής αλλά ως ο κακός επόπτης ή ως φορέας προβλημάτων. Προσπαθούμε να το διορθώσουμε αυτό, προσπαθούμε να θέσουμε εκ νέου τον ρόλο του κράτους στη σωστή του βάση. Και αυτό είναι πολύ δύσκολο.

Ποιος είναι κατά την άποψή σας είναι ο σημαντικότερος λόγος συνεργασίας μεταξύ κυβέρνησης και επιχειρήσεων και πώς βλέπετε το μέλλον αυτών των συνεργασιών;

Πιστεύω ότι υπάρχουν διακριτές γραμμές. Η κυβέρνηση θα πρέπει πάντοτε να ακούει τους προβληματισμούς τους, να διαβουλεύεται και να λαμβάνει αποφάσεις για να διευκολύνει το έργο τους. Για μένα αυτό είναι το μέλλον. Βεβαίως υπάρχουν αποφάσεις στις οποίες η επιχειρηματική κοινότητα θα πρέπει να μετέχει και αναφερόμαστε σε συγκεκριμένους τομείς της οικονομίας αλλά η ουσία είναι αυτή. Να είμαστε ανοικτοί, να διαβουλευόμαστε και να προσπαθούμε να διευκολύνουμε το διάλογο.

Πιστεύετε ότι υπάρχει εμπιστοσύνη μεταξύ κυβέρνησης και επιχειρήσεων;

Σήμερα υπάρχει μεγαλύτερη εμπιστοσύνη απ' ό,τι στο παρελθόν καθώς, ως κυβέρνηση, έχουμε αποδείξει ότι δεν είμαστε αλλεργικοί στο κίνητρο του κέρδους ή στις επιχειρήσεις. Αντίθετα, πιστεύουμε ότι αυτή είναι η κινητήριος δύναμη για ενίσχυση της ευημερίας στην κοινωνία. Υπήρξαν προβλήματα σ' αυτή τη σχέση αλλά πιστεύω ότι τα πράγματα είναι καλύτερα σήμερα ενώ υπάρχουν περιθώρια περαιτέρω βελτίωσης.

Πέρσι, η τοπική έρευνα στην Κύπρο κατέγραψε υψηλά επίπεδα αισιοδοξίας σε σύγκριση με προηγούμενα χρόνια αναφορικά με τη βελτίωση της παγκόσμιας οικονομίας. Οι CEOs στην Κύπρο μάς είχαν δηλώσει επίσης ότι είναι πιο αισιόδοξοι για τις προοπτικές της δικής τους εταιρείας. Τι πιστεύετε ότι μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας και ποιος είναι ο ρόλος της τοπικής επιχειρηματικής κοινότητας σ' αυτή την προσπάθεια;

Κατ' αρχάς, όπως όλοι γνωρίζουμε ότι οι προσδοκίες δρουν καταλυτικά στην ανάπτυξη. Οι προσδοκίες βελτίωσης των αποτελεσμάτων σε μια επιχείρηση είναι ιδιαίτερα ευπρόσδεκτες και λαμβάνονται υπόψη. Οι προσδοκίες δεν αποτελούν απλά μια αυτόματη ψυχολογική κατάσταση, είναι το αποτέλεσμα συγκεκριμένων και αντικειμενικών ενεργειών που λήφθηκαν για βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος. Τα τελευταία τρία χρόνια εργαζόμαστε για να βελτιώσουμε τις προσδοκίες με συγκεκριμένα μέτρα, να θέσουμε τα δημοσιονομικά σε μια βιώσιμη πορεία, να αναδιαρθρώσουμε τον χρηματοοικονομικό και τραπεζικό τομέα, ή ακόμη να προωθήσουμε προγράμματα για να βοηθήσουμε τις επιχειρήσεις, κι έτσι ανακτήθηκε η εμπιστοσύνη. Ένας από τους λόγους για τους οποίους η Κύπρος υπέφερε τα τελευταία τρία χρόνια ήταν η απώλεια εμπιστοσύνης. Αυτό ήταν που οδήγησε στην εκροή καταθέσεων, αυτό ήταν που οδήγησε στην αποκοπή από τις αγορές από τον Μάιο του 2011, αυτό οδήγησε τις επιχειρήσεις στη μείωση του προσωπικού τους, με επακόλουθη αύξηση της ανεργίας από 3,5% σε 16% σε διάστημα πέντε μόλις ετών. Έχουμε επανακτήσει την εμπιστοσύνη κι αυτό αντικατοπτρίζεται στην έκθεσή σας, στο κομμάτι των προσδοκιών. Ελπίζω ότι τώρα γυρίζουμε σελίδα, ότι βρισκόμαστε σ' ένα κομβικό σημείο. Μπαίνουμε σε μια νέα εποχή για την Κύπρο. Επικεντρώναστε τώρα στις αλλαγές στο μικροοικονομικό επίπεδο της οικονομίας και στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας, που θα ενισχύσει ακόμη περισσότερο την εμπιστοσύνη και τις προσδοκίες.

Η PwC στην Κύπρο

Είμαστε δίπλα σας για να δημιουργήσετε την αξία που αναζητάτε μέσα από ποιοτικές υπηρεσίες και εξειδικευμένες λύσεις. Μαζί χτίζουμε σχέσεις εμπιστοσύνης, σας λέμε τα πράγματα με το όνομά τους και σας στηρίζουμε σε εκείνα που αύριο θα αποδειχτούν σημαντικά.

Προσαρμόζουμε την τεχνογνωσία των σχεδόν 1000 επαγγελματιών μας στην Κύπρο και τη δύναμη του παγκόσμιου δικτύου μας από 208,000 επαγγελματίες σε 157 χώρες, στις δικές σας ανάγκες για να κάνετε τη διαφορά.

Σ' ένα απαιτητικό και γεμάτο προκλήσεις επιχειρηματικό περιβάλλον, οι επαγγελματίες μας μοιράζονται τη γνώση και την εμπειρία τους. Σας παρέχουμε ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών που ανταποκρίνονται ακόμη και στις πιο σύνθετες ανάγκες σας.

Ελεγκτικές Υπηρεσίες

Συμβουλευτικές Υπηρεσίες

Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Συναλλαγών

Συμβουλευτικές φορολογικές υπηρεσίες

Υπηρεσίες Εταιρικής Συμμόρφωσης

Υπηρεσίες Έμμεσης Φορολογίας

Διαχείριση Εταιριών

Νομικές Υπηρεσίες

Η εξειδίκευσή μας στους πιο κάτω τομείς, σας παρέχει τα πλεονεκτήματα της τεχνογνωσίας και της εμπειρίας μας.

Τραπεζικός Τομέας

Ασφαλιστικός Τομέας

Forex

Άλλων εγγεγραμμένων εταιριών στο ΧΑΚ

Funds

Τομέας Ανάπτυξης γης

Τομέας Ενέργειας

Τομέας Φιλοξενίας & Αναψυχής

Τομέας Μεταφορών

Δημόσιος Τομέας

Λιανικές πωλήσεις, εξυπηρέτηση καταναλωτών & μεταποίηση

Τομέας Τηλεπικοινωνιών

Κατασκευαστικός Τομέας

Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.pwc.com.cy για να ανακαλύψετε τα οφέλη που μπορούμε να σας προσφέρουμε.

Τα γραφεία της PwC στην Κύπρο

Λευκωσία

Διεύθυνση: PwC Central,
Λεωφόρος Δημοσθένη Σεβέρη 43
CY-1080 Λευκωσία, Κύπρος
Τ.Θ. 21612, CY-1591 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ +357 - 22555000,
Φαξ +357 - 22555001

Λεμεσός

Διεύθυνση: City House, Οδός Καραϊσκάκη 6,
CY-3032 Λεμεσός, Κύπρος
Τηλ +357 - 25555000,
Τ.Θ. 53034, CY-3300 Λεμεσός, Κύπρος
Φαξ +357 - 25555001

Πάφος

Διεύθυνση: City House,
Λεωφόρος Γρίβα Διγενή 58,
CY-8047, Πάφος, Κύπρος
Τ.Θ. 60479, CY-8103 Πάφος, Κύπρος
Τηλ +357 - 26555000,
Φαξ +357 - 26555001

Στοιχεία επικοινωνίας για την PwC Κύπρου

Ευγένιος Χρ Ευγενίου

Διευθύνων Σύμβουλος

T: +357 22 555 000

evgenios.evgeniou@cy.pwc.com

Λιάκος Μ Θεοδώρου

Συνέταιρος

Επικεφαλής Ελεγκτικών &

Συμβουλευτικών Υπηρεσιών

T: +357 25 555 000

liakos.m.theodorou@cy.pwc.com

Θεόδωρος Παρπέρης

Συνέταιρος

Επικεφαλής Φορολογικών και

Νομικών Υπηρεσιών

T: +357 22 555 000

theo.parperis@cy.pwc.com

19^η Ετήσια παγκόσμια έρευνα της PwC για τους CEOs

Κωνσταντίνα Λογοθέτη

Ανώτερη Διευθύντρια

Marketing & Communications

T: +357 22 555 108

konstantina.logotheti@cy.pwc.com

Ευχαριστίες

Η PwC αναγνωρίζει, με μεγάλη εκτίμηση τη συμβολή των 80 CEOs από την Κύπρο οι οποίοι έχουν λάβει μέρος στην 19^η Ετήσια Παγκόσμια Έρευνα για τους CEOs. Ιδιαίτερες ευχαριστίες στον κ. Κωνσταντίνο Πετρίδη, Υφυπουργό παρά τω Προέδρω για την παραχώρηση προσωπικής συνέντευξης.

Η 19^η Παγκόσμια Έρευνα για τους CEOs είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα www.pwc.com/ceosurvey

www.pwc.com.cy/ceo-survey

Η PwC Κύπρου στηρίζει τις επιχειρήσεις αλλά και τους ίδιους τους ανθρώπους ώστε να δημιουργήσουν την αξία που αναζητούν. Είμαστε μέλος του παγκόσμιου δικτύου της PwC που αποτελείται από περισσότερους από 208,000 ανθρώπους σε 157 χώρες. Συνεργαζόμαστε στενά με τους πελάτες μας και δεσμευόμαστε να προσφέρουμε υψηλή ποιότητα στις Ελεγκτικές & Συμβουλευτικές Υπηρεσίες αλλά και στις Φορολογικές και Νομικές Υπηρεσίες. Μοιραστείτε μαζί μας ότι σας απασχολεί. Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε μας στο www.pwc.com/cy.

Το περιεχόμενο αυτό προορίζεται για γενική ενημέρωση, και δεν μπορεί να αντικαταστήσει την εξειδικευμένη επαγγελματική συμβουλή.

© 2016 PricewaterhouseCoopers Λτδ. Με επιφύλαξη όλων των νομίμων δικαιωμάτων. Ο όρος PwC αναφέρεται είτε στο δίκτυο της PwC ή/και σε ένα ή περισσότερους οργανισμούς μέλη. Ο κάθε ένας οργανισμός-μέλος αποτελεί ξεχωριστή νομική οντότητα. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ επισκευθείτε την ιστοσελίδα www.pwc.com/structure.